

**АНАЛИЗА ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА**

— школска 2025/26. година —

Септембар, 2026. године

САДРЖАЈ

УВОД	3
РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ШКОЛСКОЈ 2025/26. ГОДИНИ.....	6
РЕГИЈА БАЊА ЛУКА.....	6
РЕГИЈА ПРИЈЕДОР	11
РЕГИЈА ДОБОЈ	15
РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА.....	19
САРАЈЕВСКО-РОМАНИЈСКА РЕГИЈА.....	22
РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА.....	26
РЕГИЈА БИРАЧ	30
УПОРЕДНА АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ШКОЛСКОЈ 2024/25. И 2025/26. ГОДИНИ.....	42
ЗАКЉУЧЦИ.....	48
ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА.....	50
ПРИЛОЗИ.....	51

УВОД

Спољашња провјера постигнућа ученика петог разреда из српског језика реализована је у складу са Програмом рада Републичког педагошког завода Републике Српске за 2026. годину. Провјера је проведена у два термина, 20. и 26. маја 2026. године.

Циљ спољашње провјере постигнућа ученика био је утврђивање степена остварености исхода учења дефинисаних Наставним планом и програмом за српски језик на крају петог разреда, те прикупљање података који могу послужити као основа за унапређење квалитета наставе и учења.

Спољашњом провјером обухваћене су 94 основне школе из свих регија Републике Српске. У *Табели 1* приказан је преглед општина и градова, као и број основних школа по регијама у којима је реализована спољашња провјера постигнућа ученика петог разреда из српског језика.

Табела 1. Преглед општина/градова и основних школа обухваћених спољашњом провјером постигнућа ученика петог разреда из српског језика

РБ	Регија	Општина/град	Број основних школа
1.	Регија Бања Лука	Бања Лука, Кнежево, Котор Варош, Мркоњић Град, Рибник, Челинац, Шипово	23
2.	Регија Приједор	Приједор, Градишка, Нови Град, Козарска Дубица, Оштра Лука, Прњавор, Лакташи, Србац, Петрово,	23
3.	Регија Добој	Добој, Станари, Теслић, Петрово, Брод, Дервента, Модрича, Вукосавље, Шамац, Доњи Жабар	18
4.	Регија Семберија	Бијељина, Лопаре	9
5.	Регија Бирач	Зворник, Братунац, Сребреница, Осмаци, Шеховић	8
6.	Срајевско-романијска регија	Источна Илица, Калиновик, Пале, Соколац, Рогатица, Чајниче, Фоча	9
7.	Регија Херцеговина	Билећа, Гацко, Невесиње, Требиње	4
УКУПНО		44	94

Спољашњом провјером постигнућа ученика обухваћене су 94 основне школе из 44 општине/града са подручја Републике Српске. Највећу заступљеност имале су регија Бања Лука и Приједор, са по 23 школе, што чини готово половину укупног узорка. Регија Добој заступљена је са 18 школа, док је из Сарајевско-романијске регије и регије Семберија обухваћено по 9 школа. Из регије Бирач учествовало је 8 школа, а из регије Херцеговина 4 школе.

Проценат присутних ученика 5. разреда на спољашњој провјери постигнућа из српског језика представљен је *Графиконом 1*.

Графикон 1. Преглед присутности ученика петог разреда на спољашњој провјери из српског језика

Од укупног броја ученика 5. разреда обухваћених провјером постигнућа (3 910), провјери је приступило 3 805 ученика, док је 105 ученика било одсутно. Број ученика 5. разреда обухваћених провјером постигнућа из српског језика у школској 2025/26. години мањи је за 788 или 16,8% ученика у односу на школску 2024/25. годину.

Школама је дата инструкција да провјеру постигнућа ученика врше у складу са *Стручним упутством за провођење провјере ученичких постигнућа у основној школи*.

На основу достављених резултата одређени су нивои постигнућа ученика на нивоу одјељења, школа и регија, као и за сваки појединачни задатак у оквиру теста. Нивои постигнућа ученика дефинисани су према критеријуму приказаним у *Табели 2*.

Табела 2. Критеријуми нивоа постигнућа ученика

Ниво постигнућа	Ознака нивоа постигнућа	Проценат освојених бодова
Незадовољавајући ниво постигнућа	НЗП	0% – 44%
Низак ниво постигнућа	ННП	45% – 54%
Средњи ниво постигнућа	СНП	55% – 74%
Висок ниво постигнућа	ВНП	75% – 100%

На основу утврђених критеријума одређени су нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика на нивоу школе, регије и Републике Српске. Школама је остављена могућност да изврше детаљнију квантитативну и квалитативну анализу постигнућа ученика по одјељењима, те да на основу добијених резултата планирају и реализују мјере усмјерене на унапређивање квалитета наставе српског језика.

Провјера постигнућа ученика из српског језика реализована је путем низа задатака објективног типа. Тест је обухватао 15 задатака различитог нивоа сложености, конципираних у складу са докимолошким принципима и правилима израде тестова знања. Јасно дефинисаним инструкцијама за рад, пажљиво одабраним задацима и прецизно утврђеним рјешењима обезбијеђени су услови за објективно вредновање

исхода учења прописаних Наставним програмом за српски језик у разредној настави. Провјером су обухваћени садржаји из наставних тема Књижевност, Граматика и Правопис. Од укупно 15 задатака, четири задатка припадала су првом нивоу сложености, седам задатака другом нивоу сложености, а четири задатка трећем нивоу сложености. Расподјела задатака по нивоима сложености остала је непромијењена у односу на претходну школску годину, што омогућава упоредност резултата и праћење постигнућа ученика у односу на претходну школску годину.

Вредновање ученичких одговора вршено је по систему 1/0, при чему је сваки задатак вреднован као тачан или нетачан. С циљем осигурања објективности, досљедности и уједначености у вредновању ученичких одговора, израђен је јединствен критеријум за бодовање који је достављен школама (наставницима – исправљачима).

Преглед дистрибуције задатака из српског језика према наставним темама и нивоима сложености приказан је у *Табели 3*.

Табела 3. Преглед дистрибуције задатака из српског језика, по наставним темама и нивоима сложености

Ниво сложености задатка	Наставна тема		
	Књижевност	Граматика	Правопис
I	1	2	1
II	2	2	3
III	1	2	1
Укупно	4	6	5

У складу са наставним темама и садржајима учења дефинисаним Наставним програмом за српски језик, те дефинисаних ниво сложености задатака, извршен је избор исхода учења чији је степен остварености провјераван провјером постигнућа. Преглед исхода учења обухваћених провјером дат је у *Табели 4*.

Табела 4. Преглед исхода учења по наставним темама и нивоима сложености из српског језика

Ниво сложености	Тема		
	Књижевност	Граматика	Правопис
I	(3) именује писце из Републике Српске	(5) разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу (11) уочава објекат у реченици	(7) правилно преноси дио ријечи у нови ред
II	(1) разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима)	(9) препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима) (14) разликује врсте именица	(8) уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин (12) правилно пише скраћенице

	(4) упозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима)		(6) правилно употребљава знакове интерпункције
III	(13) разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице	(10) одређује род и број именица (15) разликује врсте ријечи	(2) примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива
Укупно	4	6	5

РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ШКОЛСКОЈ 2025/26. ГОДИНИ

Према подацима које су основне школе доставиле Републичком педагошком заводу, спољашња провјера постигнућа ученика петог разреда из српског језика реализована је у складу са *Стручним упутством за провођење провјере ученичких постигнућа у основној школи*.

РЕГИЈА БАЊА ЛУКА

На подручју регије Бања Лука узорком је обухваћен 951 ученик петог разреда из 23 основне школе. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступила су 922 ученика, што чини 96,92% од укупног броја обухваћених ученика. Одсутно је било 29 ученика (3,08%). Остварени резултати ученика на спољашњој провјери постигнућа из српског језика, приказани по школама регије Бања Лука, дати су у *Табели 5*.

Табела 5. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на регији Бања Лука

РБ.	Школа	Број ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 12	9	72,59%	СНП
2.	Школа 19	49	70,75%	СНП
3.	Школа 22	22	60,61%	СНП
4.	Школа 5	61	60,55%	СНП

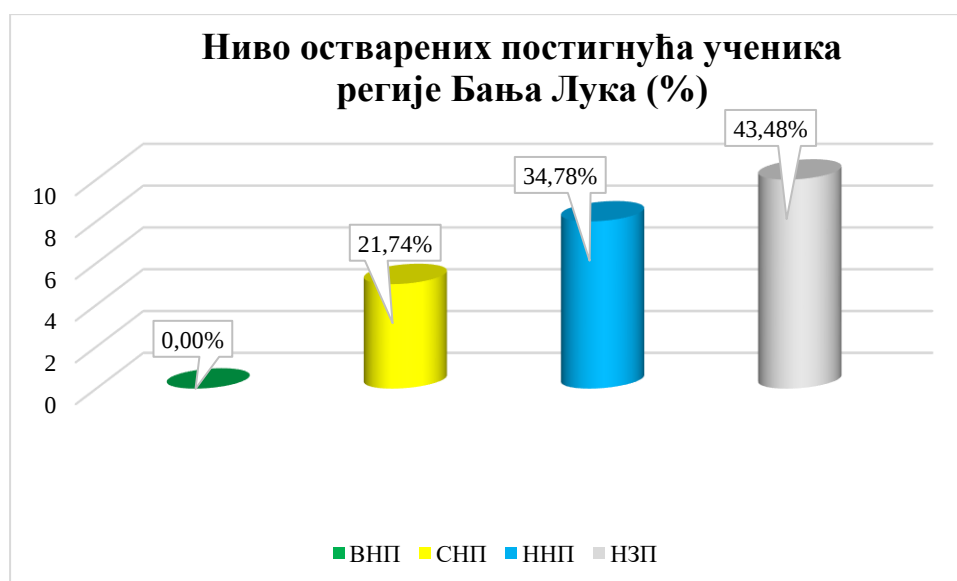
Регионални
просјек је
48,91%

5.	Школа 8	53	54,97%	СНП
6.	Школа 6	52	52,82%	ННП
7.	Школа 11	31	52,47%	ННП
8.	Школа 10	85	49,80%	ННП
9.	Школа 7	64	48,44%	ННП
10.	Школа 23	5	48,00%	ННП
11.	Школа 3	55	46,30	ННП
12.	Школа 18	41	45,37%	ННП
13.	Школа 1	95	45,26%	ННП
14.	Школа 16	113	43,42%	НЗП
15.	Школа 15	27	42,96%	НЗП
16.	Школа 13	14	42,86%	НЗП
17.	Школа 9	34	42,16%	НЗП
18.	Школа 17	14	40,00%	НЗП
19.	Школа 2	23	38,84%	НЗП
20.	Школа 4	47	38,58%	НЗП
21.	Школа 21	4	36,67%	НЗП
22.	Школа 14	7	36,19%	НЗП
23.	Школа 20	17	36,08%	НЗП
УКУПНО	23	922	48,91%	ННП

Републички
просјек је
48,75%

У Табели 5 приказани су резултати спољашње провјере постигнућа ученика 5. разреда из српског језика на регији Бања Лука. Анализа резултата показује да су ученици остварили низак ниво постигнућа од 48,91%. Највиши ниво постигнућа остварили су ученици школе са 72,59% успјешности у рјешавању задатака, док је најнижи резултат забиљежен у школи чији су ученици остварили 36,08% успјешности. Остварени нивои постигнућа ученика по школама на регији Бања Лука приказани су *Графиконом 2*.

Графикон 2. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама у регији Бања Лука

На подручју регије Бања Лука ученици су у пет школа (21,74%) остварили средњи ниво постигнућа из српског језика, док су у осам школа (34,78%) остварили низак ниво

постигнућа. Незадовољавајући ниво постигнућа забиљежен је у десет школа (43,48%). Ни у једној школи на подручју регије Бања Лука ученици 5. разреда нису остварили висок ниво постигнућа из српског језика. Резултати ученика из српског језика, приказани према задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу регије Бања Лука, дати су у Табели 6.

Табела 6. Преглед постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу регије Бања Лука

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОД УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
3.	Књижевност	I	именује писце из Републике Српске	41,54%	НЗП
5.	Граматика		разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу	45,88%	ННП
11.	Граматика		уочава објекат у реченици	56,94%	СНП
7.	Правопис		правилно преноси дио ријечи у нови ред	91,97%	ВНП
1.	Књижевност	II	разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима)	20,17%	НЗП
4.	Књижевност		упозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима)	92,84%	ВНП
9.	Граматика		препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и	57,92%	СНП

			будућност (на типичним примјерима)		
14.	Граматика		разликује врсте именица;	31,45%	НЗП
8.	Правопис		уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин	56,72%	СНП
12.	Правопис		правилно пише скраћенице	75,49%	ВНП
6.	Правопис		правилно употребљава знакове интерпункције	27,22%	НЗП
13.	Књижевност		разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице;	48,05%	ННП
10.	Граматика		одређује род и број именица;	27,87%	НЗП
15.	Граматика		разликује врсте ријечи	50,22%	ННП
2.	Правопис	III	примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива	9,33%	НЗП

Резултати које су ученици остварили из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Бања Лука приказани су у *Табели 7.*

Табела 7. Постигнућа ученика из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Бања Лука

Регија Бања Лука	Задаци						
I	3.	5.	11.	7.			
	41,54%	45,58%	56,94%	91,97%			
II	1.	4.	9.	14.	8.	12.	6.
	20,17%	92,84%	57,92%	31,45%	56,72%	75,49%	27,22%
III	13.	10.	15.	2.			
	48,05%	27,87%	50,22%	9,33%			

Анализа постигнућа ученика 5. разреда на нивоу регије Бања Лука показује да су ученици на задацима првог нивоа сложености остварили различите нивое постигнућа. Од укупно четири задатка, по један задатак или 25,00% ријешен је на високом, средњем, ниском и незадовољавајућем нивоу постигнућа, што указује на неуједначеност у овладавању исхода учења који су провјеравани овим задацима.

На задацима другог нивоа сложености ученици су од укупно седам задатака, три задатка или 42,86% ријешили на незадовољавајућем нивоу постигнућа, док су по два задатка или 28,57% ријешили на средњем и високом нивоу постигнућа.

Када је ријеч о задацима трећег нивоа сложености, резултати указују на потешкоће ученика у рјешавању најсложенијих задатака. Од укупно четири задатка, два задатка или 50,00% ријешена су на незадовољавајућем нивоу постигнућа, док су преостала два задатка или 50,00% ријешена на ниском нивоу постигнућа.

Анализа постигнућа према исходима учења показује да су ученици најуспјешнији били у задацима који се односе на слједеће исходе учења: упозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима); правилно преноси дио ријечи у нови ред; правилно пише скраћенице.

Резултати анализе по исходима учења показују да су средњи ниво постигнућа ученици остварили у задацима који су се односили на слједеће исходе учења: препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима); уочава објекат у реченици; уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који се односе на слједеће исходе: разликује врсте ријечи; разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице; разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају слједеће исходе учења: примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива; разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима); правилно употребљава знакове интерпункције; одређује род и број именица; разликује врсте именица; именује писце из Републике Српске.

РЕГИЈА ПРИЈЕДОР

На подручју регије Приједор спољашњом провјером постигнућа из српског језика било је обухваћено 939 ученика петог разреда из 23 основне школе. Од укупног броја ученика, провјери је приступило 913 ученика или 97,23% док је 26 ученика или 2,77% било одсутно. Преглед резултата остварених на спољашњој провјери постигнућа из српског језика, по школама у регији Приједор, дат је у Табели 8.

Табела 8. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама у регији Приједор

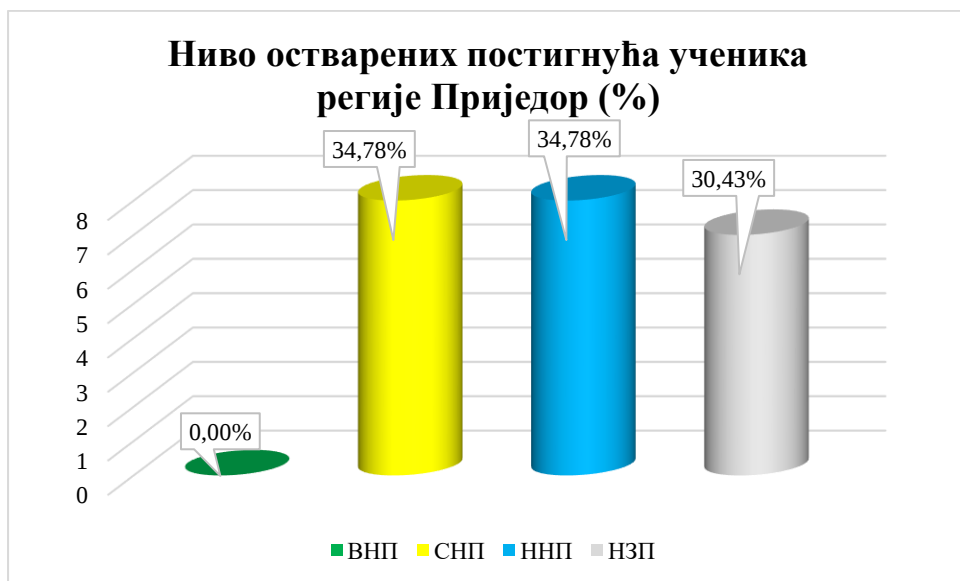
РБ.	Школа	Број ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 18	4	68,33%	СНП
2.	Школа 21	93	67,53%	СНП
3.	Школа 4	1	66,67%	СНП
4.	Школа 19	103	66,47%	СНП
5.	Школа 1	40	65,67%	СНП
6.	Школа 20	106	62,14%	СНП
7.	Школа 11	11	58,18%	СНП
8.	Школа 7	18	55,19%	СНП
9.	Школа 6	60	54,78%	ННП
10.	Школа 22	107	53,64%	ННП
11.	Школа 23	73	52,79%	ННП
12.	Школа 13	27	50,86%	ННП
13.	Школа 14	91	50,18%	ННП
14.	Школа 17	21	49,21%	ННП
15.	Школа 15	80	48,33%	ННП
16.	Школа 3	19	47,72%	ННП
17.	Школа 5	2	43,33%	НЗП
18.	Школа 16	12	40,00%	НЗП
19.	Школа 8	10	38,67%	НЗП
20.	Школа 9	8	35,00%	НЗП
21.	Школа 10	5	34,67%	НЗП
22.	Школа 2	6	27,78%	НЗП
23.	Школа 12	16	27,50%	НЗП
УКУПНО	23	913	55,81%	СНП

Регионални
просјек је
55,81%

Републички
просјек је
48,75%

У Табели 8 приказани су резултати спољашње провјере постигнућа ученика 5. разреда из српског језика на регији Приједор. Анализа резултата показује да су ученици остварили средњи ниво постигнућа од 55,81%. Највиши ниво постигнућа остварили су ученици школе са 68,33 % успјешности у рјешавању задатака, док је најнижи резултат забиљежен у школи чији су ученици остварили 27,50% успјешности. Остварени нивои постигнућа ученика по школама на регији Приједор приказани су Графиком 3.

Графикон 3. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по школама на нивоу регије Приједор

На подручју регије Приједор ученици су у осам школа (34,78%) остварили средњи ниво постигнућа из српског језика, док су у исто толико школа (34,78%) остварили низак ниво постигнућа, а у седам школа (30,43%) остварили незадовољавајући ниво постигнућа. Ни у једној школи на подручју регије Приједор ученици нису остварили висок ниво постигнућа из српског језика. Резултати ученика из српског језика, приказани према задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу регије Приједор, дати су у Табели 9.

Табела 9. Преглед постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу регије Приједор

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОД УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
3.	Књижевност	I	именује писце из Републике Српске	46,66%	ННП
5.	Граматика		разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу	59,80%	СНП
11.	Граматика		уочава објекат у реченици	57,94%	СНП
7.	Правопис		правилно преноси дио ријечи у нови ред;	91,79%	ВВП
1.	Књижевност	II	разликује народну (усмену) од ауторске	28,59 %	НЗП

			(умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима)		
4.	Књижевност		узна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима)	92,77%	ВНП
9.	Граматика		препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима)	68,67%	СНП
14.	Граматика		разликује врсте именица;	34,61%	НЗП
8.	Правопис		уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин	57,72%	СНП
12.	Правопис		правилно пише скраћенице	82,91%	ВНП
6.	Правопис		правилно употребљава знакове интерпункције	44,25%	НЗП
13.	Књижевност	III	разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице	57,61%	СНП
10.	Граматика		одређује род и број именица;	35,16%	НЗН
15.	Граматика		разликује врсте ријечи	59,80%	СНП
2.	Правопис		примијени правописна правила и користи велико слово у писању	18,84%	НЗП

			имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива		
--	--	--	--	--	--

Резултати које су ученици остварили из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Приједор приказани су у *Табели 10*.

Табела 10. Постигнућа ученика из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Приједор

Регија Приједор	Задаци						
I	3.	5.	11.	7.			
	46,66%	59,80%	57,94%	91,79%			
II	1.	4.	9.	14.	8.	12.	6.
	28,59%	92,77%	68,67%	34,61%	57,72%	82,91%	44,25%
III	13.	10.	15.	2.			
	57,61%	35,16%	59,80%	18,84%			

Анализа постигнућа ученика 5. разреда на нивоу регије Приједор показује да су ученици на задацима првог нивоа сложености остварили различите нивое постигнућа. Од укупно четири задатка, један задатак или 25,00% је ријешен на високом нивоу постигнућа, два задатка или 50,00% су ријешени на средњем нивоу постигнућа, док је један задатак или 25,00% ријешен на ниском нивоу постигнућа, што указује на неуједначену успјешност ученика у остваривању очекиваних исхода учења.

У оквиру другог нивоа сложености, ученици су од укупно 7 задатака, три задатка или 42,86% ријешили на незадовољавајућем нивоу постигнућа, док су по 2 задатка или 28,57% ријешили на средњем и високом нивоу постигнућа.

Резултати задатака трећег нивоа сложености указују на одређене потешкоће ученика у рјешавању најсложенијих задатака. Од укупно четири задатка, два задатка или 50,00% ријешена су на незадовољавајућем нивоу, док су преостала два задатка или 50,00% ријешена на средњем нивоу постигнућа.

Анализа постигнућа према исходима учења показује да су ученици најуспјешнији били у задацима који се односе на сљедеће исходе учења: правилно преноси дио ријечи у нови ред, упознаје и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима), те правилно пише скраћенице.

Резултати анализе по исходима учења показују да су средњи ниво постигнућа ученици остварили у задацима који су се односили на сљедеће исходе учења: разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу; уочава објекат у реченици; препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима); уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин; разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице; разликује врсте ријечи.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који се односе на сљедећи исход учења: именује писце из Републике Српске.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима); разликује врсте именица; правилно употребљава знакове интерпункције; одређује род и број именица; примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива.

РЕГИЈА ДОБОЈ

На подручју регије Добој спољашњом провјером постигнућа из српског језика било је обухваћено 552 ученика петог разреда из 18 основних школа. Од укупног броја ученика, провјери је приступило 536 ученика или 97,10%, док је 16 ученика или 2,90% било одсутно. Преглед резултата остварених на спољашњој провјери постигнућа из српског језика, по школама у регији Добој, дат је у *Табели 11*.

Табела 11. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на регији Добој

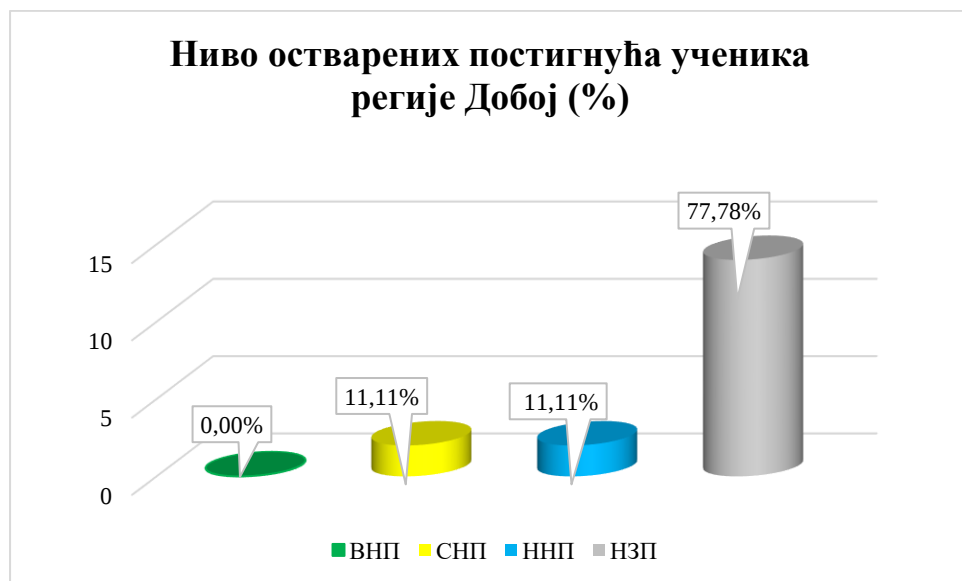
РБ.	Школа	Број ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 3	65	66,67%	СНП
2.	Школа 17	14	56,19%	СНП
3.	Школа 10	91	47,18%	ННП
4.	Школа 12	64	46,47%	ННП
5.	Школа 14	6	44,44%	НЗП
6.	Школа 6	23	42,90%	НЗП
7.	Школа 15	22	42,12%	НЗП
8.	Школа 8	43	40,47%	НЗП
9.	Школа 5	16	40,42%	НЗП
10.	Школа 18	15	38,67%	НЗП
11.	Школа 1	17	37,65%	НЗП
12.	Школа 7	5	37,33%	НЗП
13.	Школа 4	68	34,02%	НЗП
14.	Школа 11	16	31,67%	НЗП
15.	Школа 13	24	28,89%	НЗП
16.	Школа 9	18	25,93%	НЗП
17.	Школа 16	20	24,00%	НЗП
18.	Школа 2	9	21,48%	НЗП
УКУПНО	18	536	42,96%	НЗП

Републички
просјек је
48,75%

Регионални
просјек је
42,96%

Подаци приказани у *Табели 11* показују да су ученици 5. разреда на спољашњој провјери постигнућа из српског језика на регији Добој остварили незадовољавајући ниво постигнућа, са просјечном успјешношћу од 42,96%. Највиши резултат забиљежен је у школи чији су ученици задатке ријешили са 66,67% тачности, док је најнижи резултат забиљежен у школи у којој је проценат тачно ријешених задатака износио 21,48%. Расподјела остварених нивоа постигнућа по школама представљена је *Графиком 4*.

Графикон 4. Преглед постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по школама, на нивоу регије Добој

Анализа остварених постигнућа ученика петог разреда из српског језика регије Добој показује да је од укупно 18 школа, 14 школа (77,78%) остварило незадовољавајући ниво постигнућа, двије школе (11,11%) оствариле су низак ниво постигнућа, а двије школе (11,11%) средњи ниво постигнућа. Висок ниво постигнућа није остварила ниједна школа. Остварени резултати ученика по појединачним задацима, наставним темама и исходима учења приказани су у *Табели 12*.

Табела 12. Преглед постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу регије Добој

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОД УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
3.	Књижевност	I	именује писце из Републике Српске	37,50%	НЗП
5.	Граматика		разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу	37,50%	НЗП
11.	Граматика		уочава објекат у реченици	39,74%	СНП
7.	Правопис		правилно преноси дио ријечи у нови	86,75%	ВНП
1.	Књижевност	II	разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према	19,22%	НЗП

			основним обиљежјима);		
4.	Књижевност		уозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима)	90,49%	ВНП
9.	Граматика		препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима)	53,36%	СНП
14.	Граматика		разликује врсте именица;	27,05%	НЗП
8.	Правопис		уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин	52,61%	ННП
12.	Правопис		правилно пише скраћенице	66,42%	СНП
6.	Правопис		правилно употребљава знакове интерпункције	24,07%	НЗП
13.	Књижевност	III	разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице	41,98%	НЗП
10.	Граматика		одређује род и број именица	20,71%	НЗП
15.	Граматика		разликује врсте ријечи	41,04%	НЗП
2.	Правопис		примијени правописна правила и користи велико	5,97%	НЗП

			слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива		
--	--	--	--	--	--

У Табели 13 приказани су резултати ученика из српског језика на нивоу регије Добој, структурисани према нивоима сложености задатака.

Табела 13. Постигнућа ученика из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Добој

Регија Добој	Задаци						
I	3.	5.	11.	7.			
	37,50%	37,50%	39,74%	86,75%			
II	1.	4.	9.	14.	8.	12.	6.
	19,22%	90,49%	53,36%	27,05%	52,61%	66,42%	24,07%
III	13.	10.	15.	2.			
	41,98%	20,71%	41,04%	5,97%			

Резултати анализе постигнућа ученика петог разреда на нивоу регије Добој указују на различит степен успјешности у рјешавању задатака према нивоима сложености. Анализа показује да су ученици на задацима првог нивоа сложености од укупно четири задатка један задатак ријешили на високом нивоу постигнућа, док су на преостала три задатка остварила незадовољавајући ниво.

На задацима другог нивоа сложености уочава се неуједначеност у постигнућима. Од седам задатака, три су ријешена на незадовољавајућем нивоу, два на ниском, док је по један задатак остварен на средњем и високом нивоу постигнућа.

Код задатака трећег нивоа сложености евидентне су значајне потешкоће, будући да су сви задаци (укупно четири) ријешени на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Посматрано према исходима учења, ученици су најуспјешније резултате остварили у задацима који се односе на разликовање лирске и епске народне пјесме те правилно преношење дијела ријечи у нови ред.

Средњи ниво постигнућа забиљежен је у задатку који се односи на правилно писање скраћеница.

Низак ниво постигнућа уочен је у задацима који се односе на употребу глаголских облика за садашњост, прошлост и будућност, као и на уочавање правописних грешака у придјевима изведеним наставцима - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин.

Незадовољавајући ниво постигнућа остварен је у исходима који обухватају примјену правописних правила (употреба великог слова у именима људи, животиња и географских појмова), разликовање врсте књижевности, правилну употребу интерпункције, одређивање рода и броја именица, разликовање врста ријечи, именовање писаца из Републике Српске, разликовање основних одредница брзалице, загонетке и пословице, као и разликовање појмова глас, слово, слог, ријеч, реченица.

РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА

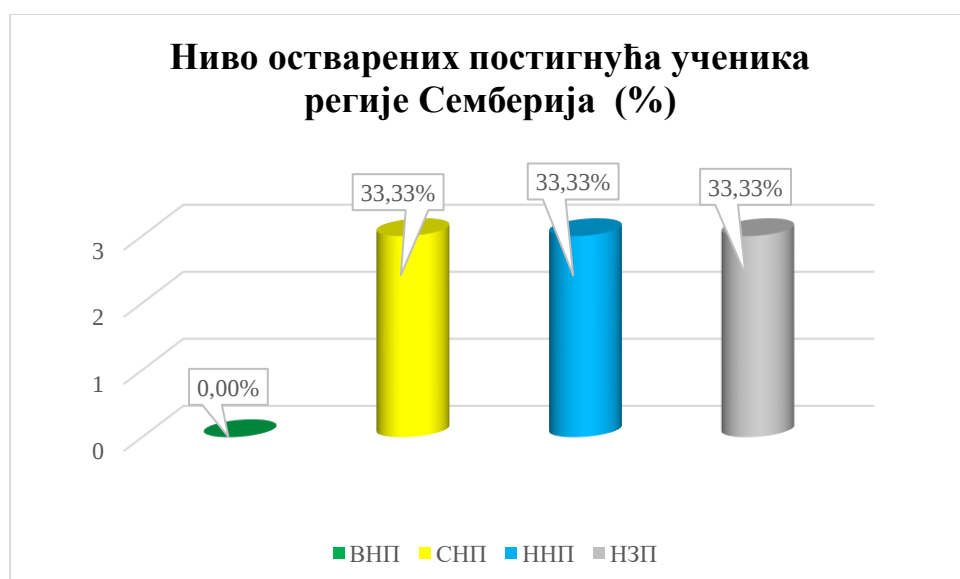
На подручју регије Семберија спољашњом провјером постигнућа из српског језика било је обухваћено 480 ученика петог разреда из 9 основних школа. Од укупног броја ученика, провјери је приступило 468 ученика или 97,5 % док је 12 ученика или 2,5% било одсутно. Преглед резултата остварених на спољашњој провјери постигнућа из српског језика, по школама у регији Бијељина, дат је у Табели 14.

Табела 14. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на регији Семберија

РБ.	Школа	Број ученика	%	Ниво постигнућа	Регионални просјек је 48,95%	Републички просјек је 48,75%
1.	Школа 6	28	68,81%	СНП		
2.	Школа 5	15	65,78%	СНП		
3.	Школа 8	6	60,00%	СНП		
4.	Школа 2	176	53,03%	ННП		
5.	Школа 9	8	46,67%	ННП		
6.	Школа 4	24	46,39%	ННП		
7.	Школа 1	162	42,59%	НЗП		
8.	Школа 3	28	40,48%	НЗП		
9.	Школа 7	21	37,14%	НЗП		
УКУПНО	9	468	48,95%	ННП		

Подаци приказани у Табели 14 указују на то да су ученици 5. разреда на спољашњој провјери постигнућа из српског језика на регији Семберија остварили низак ниво постигнућа (48,95%). Највиши ниво постигнућа остварили су ученици школе са 68,81% док је најнижи резултат забиљежен у школи чији су ученици остварили 37,14% успјешности. Расподјела остварених нивоа постигнућа по школама представљена је Графиконом 5.

Графикон 5. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по школама на нивоу регије Семберија

На подручју регије Семберија ученици су у три школе (33,33%) остварили средњи ниво постигнућа из српског језика, у три школе (33,33%) остварили низак ниво постигнућа, те у три школе (33,33%) остварили незадовољавајући ниво постигнућа. Ни у једној школи на подручју регије Семберија ученици нису остварили висок ниво постигнућа из српског језика. Резултати ученика из српског језика, приказани према задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу регије Семберија, дати су у Табели 15.

Табела 15. Преглед постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу регије Семберија

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОД УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
3.	Књижевност	I	именује писце из Републике Српске	34,40%	НЗН
5.	Граматика		разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу	47,86%	ННП
11.	Граматика		уочава објекат у реченици	54,91%	ННП
7.	Правопис		правилно преноси дио ријечи у нови ред	93,59%	ВНП
1.	Књижевност	II	разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима)	20,94%	НЗП
4.	Књижевност		упозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима)	92,95%	ВНП
9.	Граматика		препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима)	57,91%	СНП
14.	Граматика		разликује врсте именица	36,97%	НЗН
8.	Правопис		уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, -	60,90%	СНП

			- шки, - чки, - ов, - ев, - ин		
12.	Правопис		правилно пише скраћенице	63,89%	СНП
6.	Правопис		правилно употребљава знакове интерпункције	30,56%	НЗН
13.	Књижевност		разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице	46,79%	ННП
10.	Граматика		одређује род и број именица	30,13%	НЗН
15.	Граматика		разликује врсте ријечи	51,28%	ННП
2.	Правопис	III	примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива	11,11%	НЗП

Резултати које су ученици остварили из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Семберија приказани су у Табели 16.

Табела 16. Постигнућа ученика из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Семберија

Регија Семберија	Задаци						
I	3.	5.	11.	7.			
	34,40%	47,86%	54,91%	93,59%			
II	1.	4.	9.	14.	8.	12.	6.
	20,94%	92,95%	57,91%	36,97%	60,90%	63,89%	30,56%
III	13.	10.	15.	2.			
	46,79%	30,13%	51,28%	11,11%			

Анализа постигнућа ученика 5. разреда на нивоу регије Семберија показује да су ученици на задацима првог нивоа сложености остварили различите нивое постигнућа. Од укупно четири задатка, један задатак или 25,00 % ријешен је на незадовољавајућем нивоу постигнућа, два задатка или 50,00% ријешени су на ниском нивоу постигнућа, док је један задатак или 25,00% ријешен на високом нивоу постигнућа, што указује на неуједначену успјешност ученика у остваривању очекиваних исхода учења.

У оквиру другог нивоа сложености, ученици су од укупно 7 задатака три задатка или 42,86% ријешили на незадовољавајућем нивоу постигнућа, три задатка или 42,86% на средњем нивоу постигнућа, док је 1 задатак или 14,29% ријешен на високом нивоу постигнућа.

Резултати задатака трећег нивоа сложености указују на одређене потешкоће ученика у рјешавању најсложенијих задатака. Од укупно четири задатка, два задатка или 50,00% ријешена су на ниском нивоу постигнућа, док су преостала два задатка или 50,00% ријешена на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Анализа постигнућа према исходима учења показује да су ученици најуспјешнији били у задацима који се односе на сљедеће исходе учења: упозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима) и правилно преноси дио ријечи у нови ред.

Резултати анализе по исходима учења показују да су средњи ниво постигнућа ученици остварили у задацима који су се односили на сљедеће исходе учења: уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин, препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима), правилно пише скраћенице.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који се односе на сљедеће исходе: разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу; уочава објекат у реченици; разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице и разликује врсте ријечи.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима), примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива, именује писце из Републике Српске, правилно употребљава знакове интерпункције, одређује род и број именица и разликује врсте именица.

САРАЈЕВСКО-РОМАНИЈСКА РЕГИЈА

На подручју Сарајевско-романијске регије спољашњом провјером постигнућа из српског језика било је обухваћено 436 ученика из 9 основних школа. Од укупног броја ученика, провјери је приступило 429 ученика или 98,29%, док је 7 ученика или 1,61% било одсутно. Преглед резултата остварених на спољашњој провјери постигнућа из српског језика, по школама у Сарајевско-романијској регији, дат је у *Табели 17*.

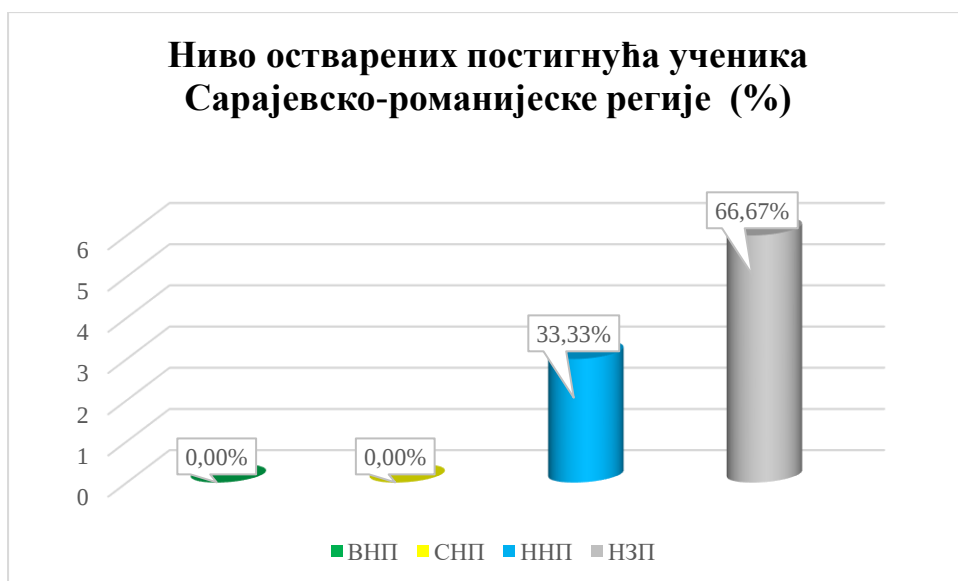
Табела 17. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на нивоу Сарајевско-романијске регије

РБ.	Школа	Број ученика	%	Ниво постигнућа	
1.	Школа 4	16	51,67%	ННП	Републички просјек је 48,75%
2.	Школа 1	29	51,49%	ННП	
3.	Школа 8	71	45,07%	ННП	
4.	Школа 2	72	44,44%	НЗП	Регионални просјек је 40,96%
5.	Школа 7	55	43,88%	НЗП	
6.	Школа 6	84	37,14%	НЗП	
7.	Школа 9	26	35,38%	НЗП	
8.	Школа 3	4	35,00%	НЗП	
9.	Школа 5	72	31,39%	НЗП	

УКУПНО	9	429	40,96%	НЗП
---------------	----------	------------	---------------	------------

Подаци приказани у *Табели 17* указују на то да су ученици 5. разреда на спољашњој провјери постигнућа из српског језика на Сарајевско-романијској регији остварили незадовољавајући ниво постигнућа, са просјечном успјешношћу од 40,96%. Највиши ниво постигнућа остварили су ученици школе са 51,67%, успјешности, док је најнижи резултат забиљежен у школи чији су ученици остварили 31,39% успјешности. Расподјела остварених нивоа постигнућа по школама представљена је *Графиком 6*.

Графикон 6. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по школама на нивоу Сарајевско-романијске регије

На подручју Сарајевско-романијске регије, ученици су у три школе (33,33%) остварили низак ниво постигнућа из српског језика, док су у шест школа (66,67%) остварили незадовољавајући ниво постигнућа. Ни у једној школи на подручју Сарајевско-романијске регије ученици нису остварили средњи и високи ниво постигнућа из српског језика. Резултати ученика из српског језика, приказани према задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу Сарајевско-романијске регије, дати су у *Табели 18*.

Табела 18. Преглед постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу Сарајевско-романијске регије

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОД УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
3.	Књижевност	I	именује писце из Републике Српске	38,00%	НЗП
5.	Граматика		разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу	38,00%	НЗП
11.	Граматика		уочава објекат у реченици	45,92%	ННП

7.	Правопис		правилно преноси дио ријечи у нови ред	89,74%	ВНП
1.	Књижевност	II	разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима)	14,22%	НЗП
4.	Књижевност		упозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима)	90,68%	ВНП
9.	Граматика		препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима)	55,24%	СНП
14.	Граматика		разликује врсте именица	31,47%	НЗП
8.	Правопис		уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин	42,42%	НЗП
12.	Правопис		правилно пише скраћенице	51,05%	ННП
6.	Правопис		правилно употребљава знакове интерпункције	16,55%	НЗП
13.	Књижевност	III	разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице	44,76%	НЗП
10.	Граматика		одређује род и број именица	18,88%	НЗП
15.	Граматика		разликује врсте ријечи	31,70%	НЗП
2.	Правопис		примијени правописна	5,83%	НЗП

			правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива		
--	--	--	---	--	--

Резултати које су ученици остварили из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу Сарајевско-романијске регије приказани су у *Табели 19*.

Табела 19. Постигнућа ученика из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу Сарајевско-романијске регије

Сарајевско-романијска регија	Задаци						
I	3.	5.	11.	7.			
	38,00%	38,00%	45,92%	89,74%			
II	1.	4.	9.	14.	8.	12.	6.
	14,22%	90,68%	55,24%	31,47%	42,42%	51,05%	16,55%
III	13.	10.	15.	2.			
	44,76%	18,88%	31,70%	5,83%			

Анализа постигнућа ученика 5. разреда на нивоу Сарајевско-романијске регије показује да су ученици на задацима првог нивоа сложености остварили различите нивое постигнућа.

Од укупно четири задатка, два задатка или 50,00% ријешени су на незадовољавајућем нивоу постигнућа, један задатак или 25,00% ријешен је на ниском нивоу постигнућа, док је један задатак или 25,00% ријешен на високом нивоу постигнућа што указује на неуједначену успјешност ученика у остваривању очекиваних исхода учења.

У оквиру другог нивоа сложености, ученици су од укупно 7 задатака 4 задатка или 57,14 % ријешили на незадовољавајућем нивоу постигнућа, 1 задатак или 14,29% на високом нивоу постигнућа и један задатак или 14,29% на ниском нивоу постигнућа.

Резултати задатака трећег нивоа сложености указују на одређене потешкоће ученика у рјешавању најсложенијих задатака. Од укупно четири задатка, сва четири задатка или 100,00 % су ријешени на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Анализа постигнућа према исходима учења показује да су ученици најуспјешнији били у задацима који се односе на слједеће исходе учења: правилно преноси дио ријечи у нови ред, те упозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима).

Резултати анализе по исходима учења показују да су средњи ниво постигнућа ученици остварили у задатку који се односи на слједећи исход учења: препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима).

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који се односе на слједеће исходе: уочава објекат у реченици, те правилно пише скраћенице.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: именује писце из Републике Српске, разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу, разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима), разликује врсте именица, уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин, правилно употребљава знакове интерпункције, разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице, одређује род и број именица, разликује врсте ријечи, примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива.

РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА

У оквиру провјере постигнућа ученика петог разреда из српског језика, на подручју регије Херцеговина обухваћене су укупно четири школе са 299 ученика (97,39%), док је њих 8 (2,61%) било одсутно. Остварени резултати по школама, броју ученика, проценту успјешности и нивоу постигнућа приказани су у *Табели 20*.

Табела 20. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на нивоу регије Херцеговина

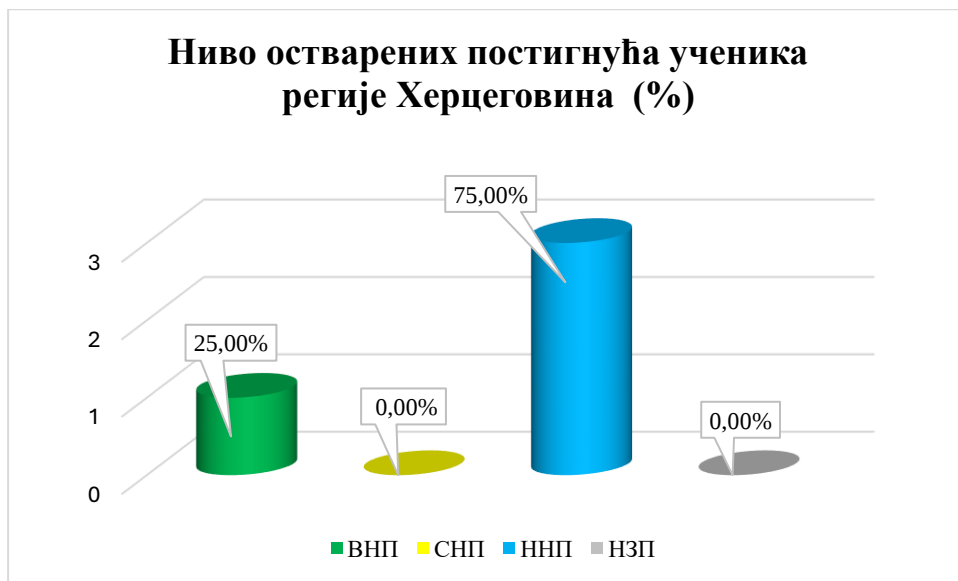
РБ.	Школа	Број ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 1	39	76,24%	ВНП
2.	Школа 3	77	53,68%	ННП
3.	Школа 4	120	51,61%	ННП
4.	Школа 2	63	48,68%	ННП
УКУПНО	4	299	54,80%	ННП

Регионални
просјек је
54,80%

Републички
просјек је
48,75%

Анализа резултата провјере постигнућа ученика из српског језика показује да на нивоу регије Херцеговина просјечно постигнуће износи 54,80%, што указује на то да је доминантан низак ниво постигнућа. Посматрано по школама, видљиве су значајне разлике у постигнућима. Једна школа је остварила најбољи резултат са 76,24%, што представља висок ниво постигнућа. У остале три школе резултати су нижи и крећу се у оквиру ниског ниво постигнућа. Остварени ниво постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на нивоу регије Херцеговина приказан је *Графиком 7*.

Графикон 7. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по школама на нивоу регије Херцеговина

Резултати провјере постигнућа из српског језика у регији Херцеговина показују да је од укупно четири школе једна школа (25,00%) остварила висок ниво постигнућа, док су три школе (75,00%) оствариле низак ниво постигнућа. Ниједна школа није остварила средњи ниво задовољавајући ниво постигнућа (0,00%). Преглед постигнућа ученика по појединачним задацима, наставним темама и исходима учења приказани су у Табели 21.

Табела 21. Преглед постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу регије Херцеговина

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОД УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
3.	Књижевност	I	именује писце из Републике Српске	46,49%	ННП
5.	Граматика		разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу	58,86%	СНП
11.	Граматика		уочава објекат у реченици	58,53%	СНП
7.	Правопис		правилно преноси дио ријечи у нови ред	86,29%	ВВП
1.	Књижевност	II	разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке)	31,10%	НЗП

			књижевности (према основним обиљежјима)		
4.	Књижевност		уозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима)	94,98%	ВНП
9.	Граматика		препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима)	68,23%	СНП
14.	Граматика		разликује врсте именица	40,80%	НЗП
8.	Правопис		уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин	61,20%	СНП
12.	Правопис		правилно пише скраћенице	78,93%	ВНП
6.	Правопис		правилно употребљава знакове интерпункције	38,46%	ННП
13.	Књижевност	III	разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице	53,18%	ННП
10.	Граматика		одређује род и број именица	36,12%	НЗП
15.	Граматика		разликује врсте ријечи	55,85%	СНП

2.	Правопис	примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива	13,04%	НЗП
----	----------	--	--------	-----

Оствареност резултата ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу регије Херцеговина, представљени су у Табели 22.

Табела 22. Постигнућа ученика из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Херцеговина

Регија Херцеговина	Задаци						
I	3.	5.	11.	7.			
	46,49%	58,86%	58,53%	86,29%			
II	1.	4.	9.	14.	8.	12.	6.
	31,10%	94,98%	68,23%	40,80%	61,20%	78,83%	38,46%
III	13.	10.	15.	2.			
	53,18%	36,12%	55,85%	13,04%			

Анализа постигнућа ученика петог разреда из српског језика према нивоима сложености задатака на подручју регије Херцеговина показује да успјешност рјешавања задатка опада са повећањем њихове захтјевности.

На првом нивоу сложености од укупно четири задатка, 50,00% задатака остварено је на средњем нивоу постигнућа, док је по 25,00% остварено на високом и ниском нивоу постигнућа. Ниједан задатак није остварен на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

На другом нивоу сложености од укупно седам задатака, 42,86% задатака ријешено је на незадовољавајућем нивоу, док је по 28,57% задатака остварено на средњем и високом нивоу постигнућа.

Резултати остварени на трећем нивоу сложености показују да су остварена слабија постигнућа у односу на први и други ниво сложености. Од укупно четири задатка, на незадовољавајућем нивоу постигнућа остварено је 50,00% задатака, док је на ниском и средњем нивоу постигнућа остварено по 25,00% задатака.

Према оствареним резултатима ученика у односу на дефинисане исходе учења, највећа успјешност испољена је у задацима који су се односили на разликовање лирске и епске пјесме, правилно преношење дијела ријечи у нови ред, те правилно писање скраћеница.

На средњем нивоу постигнућа ученици су најуспјешније ријешили задатке који су захтјевали разликовање гласа, слова, слога, ријечи и реченице; уочавање објеката у реченици; препознавање и употребу глаголских облика који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима); уочавање грешака у писању придјева изведених наставцима - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин, као и разликовање врста ријечи.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима чији су се исходи односили на именовање писаца из Републике Српске, правилна употреба знакова интерпункције, те разликовање брзалица, загонетки и пословица према њиховим основним одредбама.

Највеће тешкоће ученици су испољили у оствривању исхода учења који се односе на разликовање народне (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима; разликовање врста именица, одређивање рода и броја именица, примјену правописних правила и употребу великог слова при писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива.

РЕГИЈА БИРАЧ

На регији Бирач провјером постигнућа ученика 5. разреда из српског језика било је обухваћено осам основних школа. Од укупно 245 ученика, провјери је приступило 238 ученика (97,14%), док је седам ученика било одсутно (2,86%). У Табели 23 представљени су резултати које су ученици остварили на спољашњој провјери постигнућа из српског језика, по школама на подручју регије Бирач.

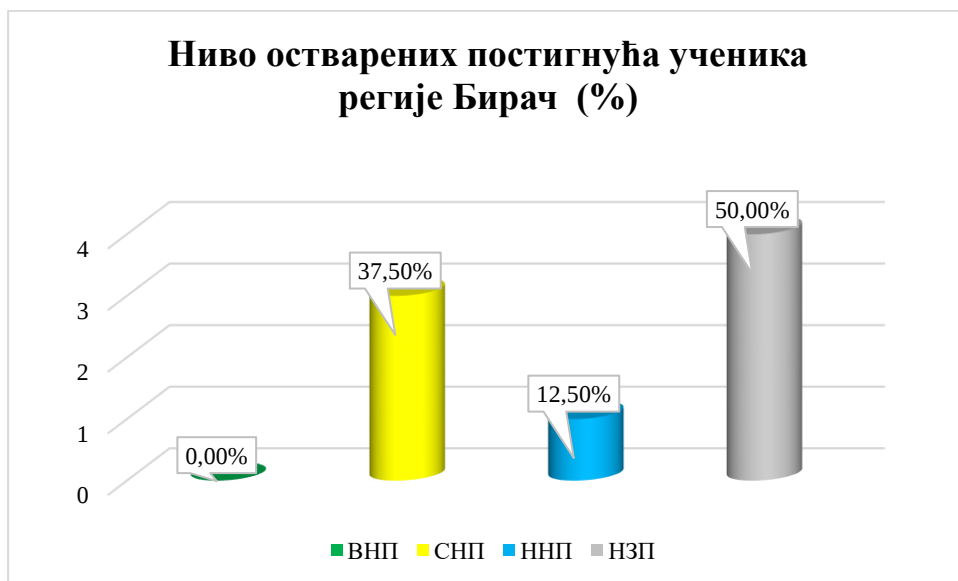
Табела 23. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на нивоу регији Бирач

РБ.	Школа	Број ученика	%	Ниво постигнућа	
1.	Школа 7	4	68,38%	СНП	Републички просјек је 48,75%
2.	Школа 8	34	57,84%	СНП	
3.	Школа 1	46	56,23%	СНП	
4.	Школа 6	10	45,33%	ННП	Регионални просјек је 40,17%
5.	Школа 4	2	36,67%	НЗП	
6.	Школа 2	16	35,00%	НЗП	
7.	Школа 3	100	29,47%	НЗП	
8.	Школа 5	26	26,92%	НЗП	
УКУПНО	8	238	40,17%	НЗП	

Анализа резултата провјере постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по школама регије Бирач показује разлике у остварености нивоа постигнућа. Највиши резултат остварили су ученици школе са постигнућем од 68,38% тачно ријешених задатака, што одговара средњем нивоу постигнућа. Најнижи резултат забиљежен је у школи у којој су ученици остварили 26,92% успјешности што представља незадовољавајући ниво постигнућа. Остварени ниво постигнућа ученика на нивоу регије Бирач је 40,17% што одговара незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по школама регије Бирач представљени су Графиконом 8.

Графикон 8. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по школама на нивоу регије Бирач

У регији Бирач ниједна школа није остварила висок ниво постигнућа и српског језика. Средњи ниво постигнућа остварили су три школе (37,50%), низак ниво постигнућа једна школа (12,50%), док су ученици из четири школе (50,00%) остварили незадовољавајући ниво постигнућа. Резултати ученика по задацима, наставним темама и исходима учења представљени су у Табели 24.

Табела 24. Преглед постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења на нивоу регије Бирач

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОД УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
3.	Књижевност	I	именује писце из Републике Српске	25,63%	НЗП
5.	Граматика		разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу	43,70%	НЗП
11.	Граматика		уочава објекат у реченици	44,54%	НЗП
7.	Правопис		правилно преноси дио ријечи у нови ред	85,71%	ВВП
1.	Књижевност	II	разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према	13,45%	НЗП

			основним обиљежјима)		
4.	Књижевност		уозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима)	89,50%	ВНП
9.	Граматика		препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима)	57,98%	СНП
14.	Граматика		разликује врсте именица	26,05%	НЗП
8.	Правопис		уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин	48,32%	ННП
12.	Правопис		правилно пише скраћенице	55,46%	СНП
6.	Правопис		правилно употребљава знакове интерпункције	13,45%	НЗП
13.	Књижевност	III	разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице	39,50%	НЗП
10.	Граматика		одређује род и број именица	24,79%	НЗП
15.	Граматика		разликује врсте ријечи	25,63%	НЗП
2.	Правопис		примијени правописна правила и	8,82%	НЗП

			користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива		
--	--	--	--	--	--

Преглед остварених резултата ученика из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Бирач дат је у Табели 25.

Табела 25. Постигнућа ученика из српског језика по нивоима сложености задатака на нивоу регије Бирач

Регија Бирач	Задаци						
I	3.	5.	11.	7.			
	25,63%	43,70%	44,54%	85,71%			
II	1.	4.	9.	14.	8.	12.	6.
	13,45%	89,50%	57,98%	26,05%	48,32%	55,46%	13,45%
III	13.	10.	15.	2.			
	39,50%	24,79%	25,63%	8,82%			

Према резултатима приказаним у Табели 25 ученици регије Бирач су од укупно четири задатка првог нивоа сложености три задатка (75,00%) ријешили на незадовољавајућем нивоу постигнућа, док су један задатак (25,00%) ријешили на високом нивоу постигнућа.

Увидом у резултате другог нивоа сложености може се закључити да су ученици један задатак (14,29%) урадили на високом нивоу постигнућа, два задатка (28,57%) на средњем нивоу постигнућа, један задатак (14,29%) на ниском нивоу постигнућа, а три задатка (42,86%) на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Резултати трећег нивоа сложености показују да су ученици на сва четири задатка овог нивоа остварили незадовољавајући ниво постигнућа.

Анализом резултата може се констатовати да су ученици са подручја регије Бирач најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: правилно преноси дио ријечи у нови ред; упозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима).

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који се односе на сљедеће исходе учења: препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима); правилно пише скраћенице.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задатку чији је исход учења усмјерен на уочавање грешка у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: именује писце из Републике Српске; разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу; уочава објекат у реченици; разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке) књижевности (према основним обиљежјима); разликује врсте именица; правилно употребљава знакове интерпункције; разликује по основним

одредницама брзалице, загонетке и пословице; одређује род и број именица; разликује врсте ријечи; примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива.

РЕПУБЛИКА СРПСКА

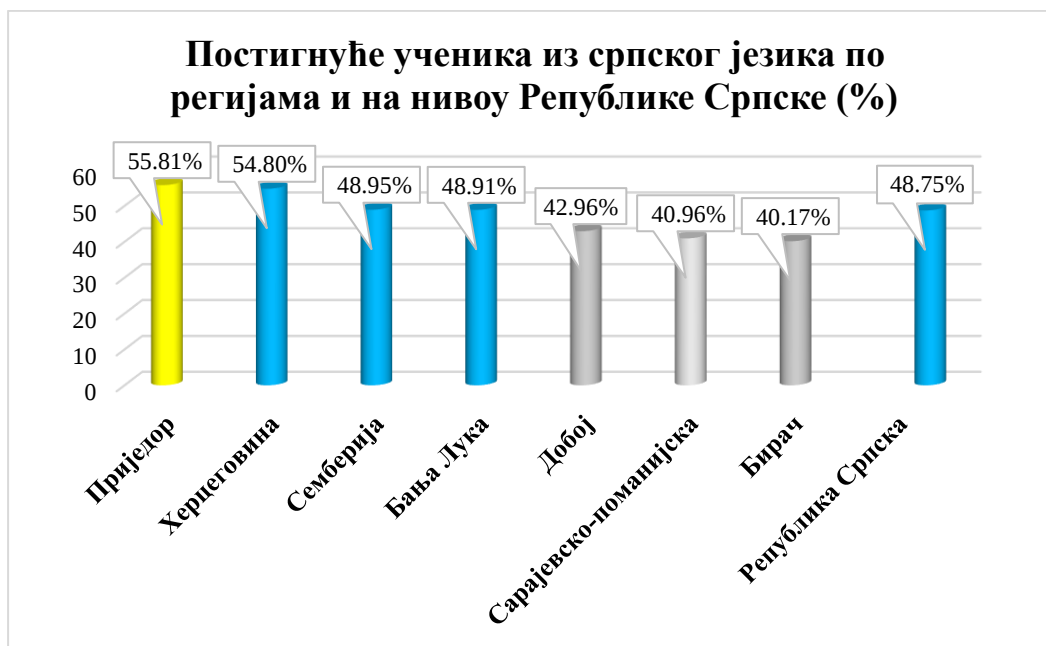
Спољашњом провјером постигнућа ученика из српског језика на нивоу Републике Српске обухваћено је 3 910 ученика 5. разреда из 94 основне школе. Провјери је приступило 3 805 ученика (97,31%), док 105 ученика (2,69%) није приступило провјери. У Табели 26 дат је преглед остварених резултата ученика на спољашњој провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика по регијама, као и на нивоу Републике Српске.

Табела 26. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по регијама на нивоу Републике Српске

Регија	Број		Постигнуће	Број школа			
	Школа	ученик		ВНП	СНП	ННП	НЗП
Приједор	23	913	55,81	0	8	8	7
Херцеговина	4	299	54,80	1	0	3	0
Семберија	9	468	48,95	0	3	3	3
Бања Лука	23	922	48,91	0	5	8	10
Добој	18	536	42,96	0	2	2	14
Сарајевско - романијска	9	429	40,96	0	0	3	6
Бирач	8	238	40,17	0	3	1	4
Укупно	94	3 805	48,75	1	21	28	44

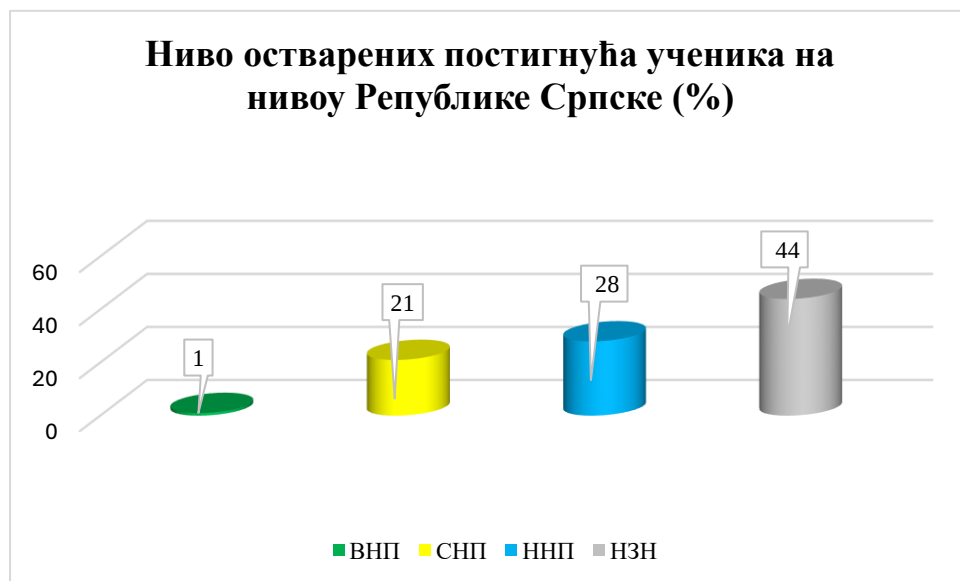
Анализа података приказаних у Табели 26 показује да су ученици 5. разреда на спољашњој провјери постигнућа из српског језика, на нивоу Републике Српске, остварили низак ниво постигнућа са просјечном успјешношћу од 48,75%. Преглед остварених резултата по регијама и на нивоу Републике Српске приказан је Графиконом 7.

Графикон 9. Преглед остварених ниво постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по регијама и на нивоу Републике Српске

На основу остварених резултата ученика 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика може се констатовати да је у већини регија остварен низак или незадовољавајући ниво постигнућа. Незадовољавајући ниво постигнућа остварен је у три регије (42,86%), низак ниво у три регије (42,86%), док је средњи ниво постигнућа забиљежен само у једној регији (14, 29%). Ниједна регија није остварила висок ниво постигнућа. Највиши резултат остварили су ученици регије Приједор са 55,81% успјешности, што одговара средњем нивоу постигнућа. Најнижи резултат остварили су ученици регије Бирач, са 40,17% успјешности, што одговара незадовољавајућем нивоу постигнућа. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика на нивоу Републике Српске приказан је *Графиконом 10.*

Графикон 10. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама, на нивоу Републике Српске

На основу резултата спољашње провјере постигнућа ученика 5. разреда из српског језика може се закључити да је, од укупно 94 основне школе обухваћене провјером, у 44 школе (46,80%) остварен незадовољавајући ниво постигнућа. Низак ниво постигнућа остварен је у 28 школа (29,78%), средњи у 21 школи (22,34%), док је високи ниво постигнућа забиљежен само у једној школи (1,06%). Остварени резултати из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Републике Српске, представљени су у Табели 27.

Табела 27. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, на нивоу Републике Српске

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОД УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
3.	Књижевност	I	именује писце из Републике Српске	40,32%	НЗП
5.	Граматика		разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу	48,28%	ННП
11.	Граматика		уочава објекат у реченици	70,83%	СНП
7.	Правопис		правилно преноси дио ријечи у нови ред	90,30%	ВВП
1.	Књижевност	II	разликује народну (усмену) од ауторске (умјетничке)	21,92%	НЗП

			књижевности (према основним обиљежјима)		
4.	Књижевност		уозна и разликује појмове лирска народна пјесма и епска народна пјесма (према основним обиљежјима)	92,22%	ВНП
9.	Граматика		препознаје и употребљава глаголске облике који означавају садашњост, прошлост и будућност (на типичним примјерима)	60,37%	СНП
14.	Граматика		разликује врсте именица	32,67%	НЗП
8.	Правопис		уочава грешке у писању придјева изведених с наставцима: - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин	55,11%	СНП
12.	Правопис		правилно пише скраћенице	70,83%	СНП
6.	Правопис		правилно употребљава знакове интерпункције	30,09%	НЗП
13.	Књижевност	III	разликује по основним одредницама брзалице, загонетке и пословице	48,83%	ННП
10.	Граматика		одређује род и број именица	28,33%	НЗП
15.	Граматика		разликује врсте ријечи	48,17%	ННП

2.	Правопис		примијени правописна правила и користи велико слово у писању имена људи, животиња, једночланих и вишечланих географских назива	11,22%	НЗП
----	----------	--	--	--------	-----

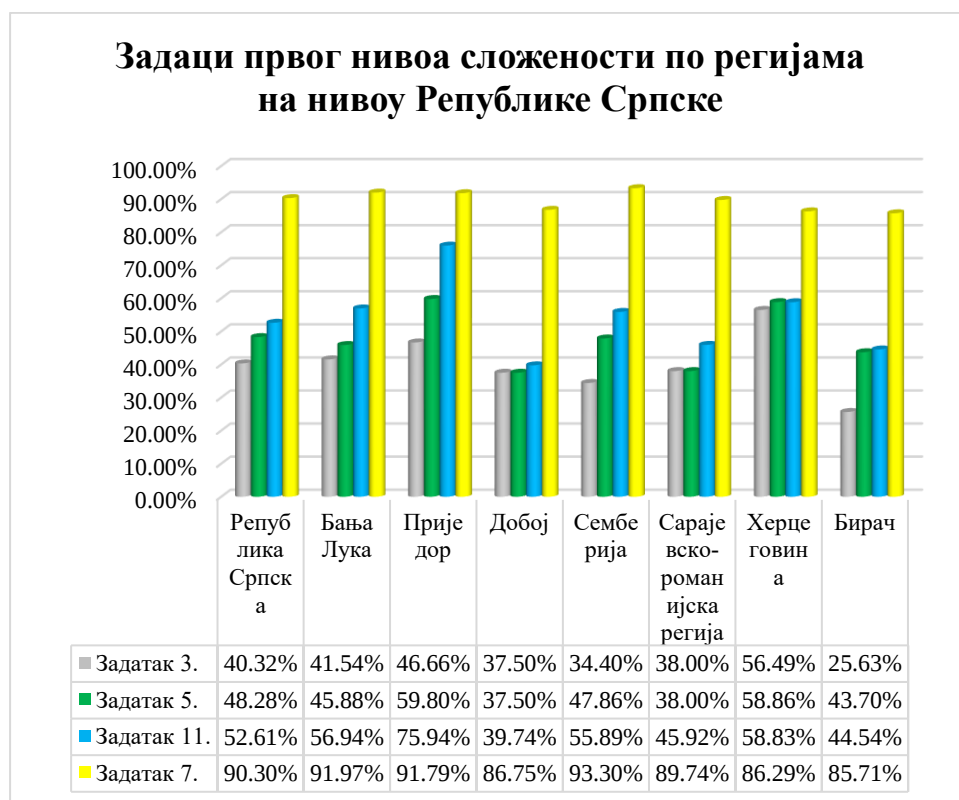
Оствареност резултата ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Републике Српске, представљени су у *Табели 28*.

Табела 28. *Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, на нивоу Републике Српске*

Република Српска	Задаци						
I	3.	5.	11.	7.			
	40,32%	48,28%	52,61%	90,30%			
II	1.	4.	9.	14.	8.	12.	6.
	21,92%	92,22%	60,37%	32,67%	55,11%	70,83%	30,09%
III	13.	10.	15.	2.			
	48,83%	28,33%	48,17%	11,22%			

Оствареност резултата ученика 5. разреда по задацима из српског језика по регијама и на нивоу Републике Српске, представљени су *Графиконом 11*.

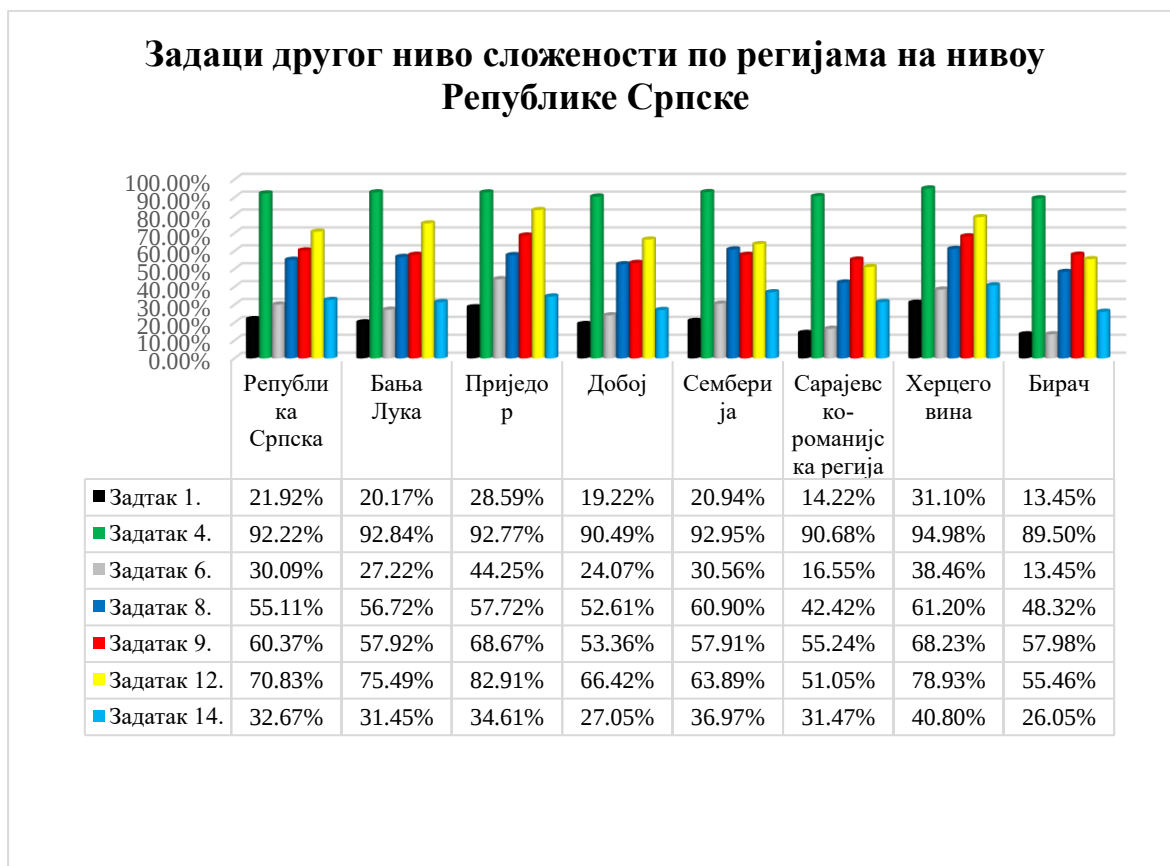
Графикон 11. Приказ успјешности ученика по регијама и на нивоу Републике Српске на рјешавању задатака првог нивоа сложености

Резултати ученика 5. разреда на нивоу Републике Српске показују да је, од четири задатка првог нивоа сложености, један задатак ријешен на виоком нивоу постигнућа (25,00%), два на ниском нивоу постигнућа (50,00%) и један на незадовољавајућем нивоу постигнућа (25,00%).

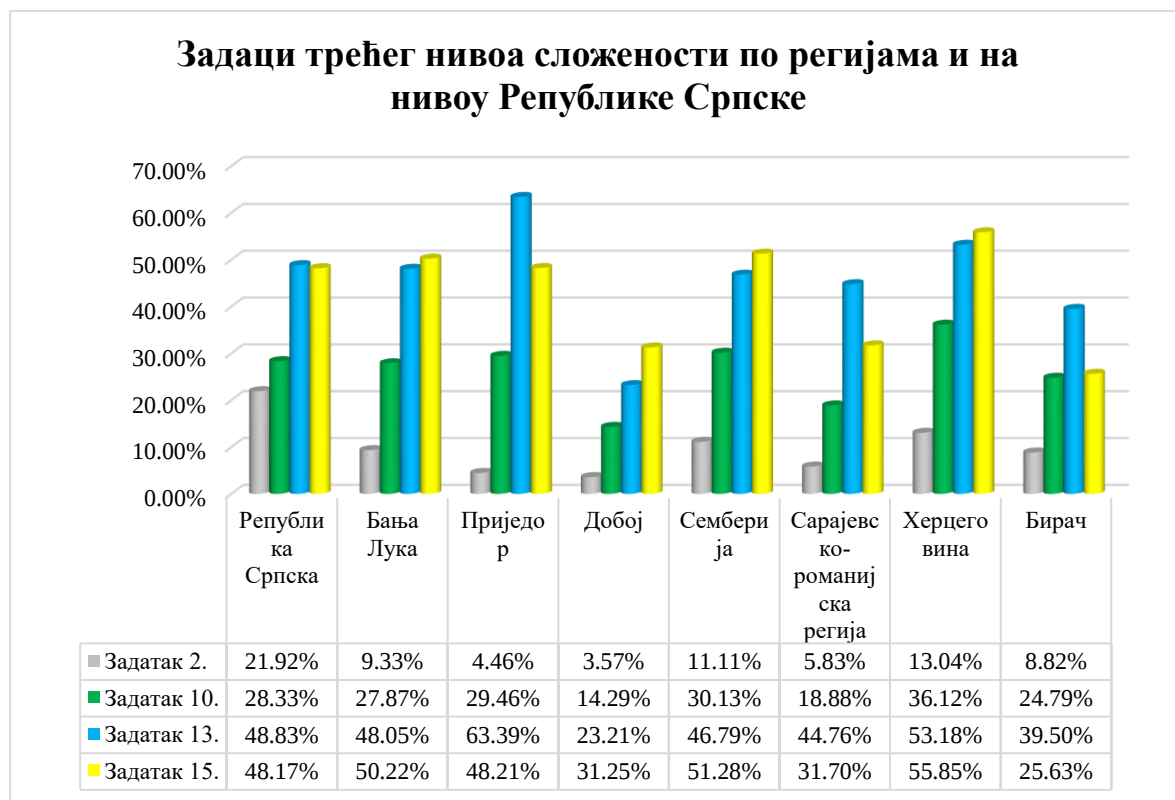
Преглед остварених резултата по задацима другог нивоа сложености, по регијама на нивоу Републике Српске, приказан је *Графиконом 12.*

Графикон 12. Приказ успјешности ученика по регијама и на нивоу Републике Српске на рјешавању задатака другог нивоа сложености

Анализа постигнућа на задацима другог нивоа сложености показује да су ученици је од укупно седам задатака један задатак (14,28%) ријешили на високом нивоу постигнућа, три задатка (42,86%) на средњем нивоу постигнућа, док су преостала три задатка (42,86%) ријешили на незадовољавајућем нивоу постигнућа. Резултати ученика на задацима трећег нивоа сложености, по регијама и на нивоу Републике Српске, приказани су *Графиконом 13*.

Графикон 13. Приказ успјешности ученика по регијама и на нивоу Републике Српске на рјешавању задатака трећег нивоа сложености

Посматрајући резултате остварене на задацима трећег нивоа сложености, уочава се да ученици ни на једном задатку нису остварили висок, нити средњи ниво постигнућа. Од укупно четири задатка, два су ријешена на ниском, а два на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Анализа резултата показује да су ученици 5. разреда, на нивоу Републике Српске, најбоље резултате остварили у задацима из тематских цјелина Књижевност и Правопис. У оквиру тематске цјелине Књижевност, најуспјешније су ријешили задатак (другог нивоа сложености) којим су провјеравани исходи учења који се односе на препознавање и разликовање лирске и епске народне пјесме према њиховим основним обиљежјима, док су у тематској цјелини Правопис најбољи резултат остварили у задатку (првог нивоа сложености) којим је провјеравано правилно преношење дијела ријечи у нови ред.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима (другог нивоа сложености) који су обухватили исходе учења из области граматике и правописа, а који се односе на уочавање објеката у реченици, препознавање и употребу глаголских облика за означавање садашњости, прошлости и будућности, уочавање грешака у писању придјева изведених наставцима - ски, - шки, - чки, - ов, - ев, - ин, као и правилно писање скраћеница.

Низак ниво постигнућа забиљежен је у задацима у којима су провјеравани исходи учења који се односе на разликовање гласа, слова, слога, ријечи и реченице, препознавање брзалица, загонетки и пословица, те разликовање врста ријечи.

Незадовољавајући ниво постигнућа остварен је у задацима којима су провјеравани исходи учења који се односе на именовање писаца из Републике Српске, разликовање народне од ауторске књижевности, разликовање врста именица, правилну

употребу знакова интерпункције, одређивање рода и броја именица, као и примјену правописних правила при писању великог слова у именима људи, животиња и једночланих и вишечланих гегорафских назива.

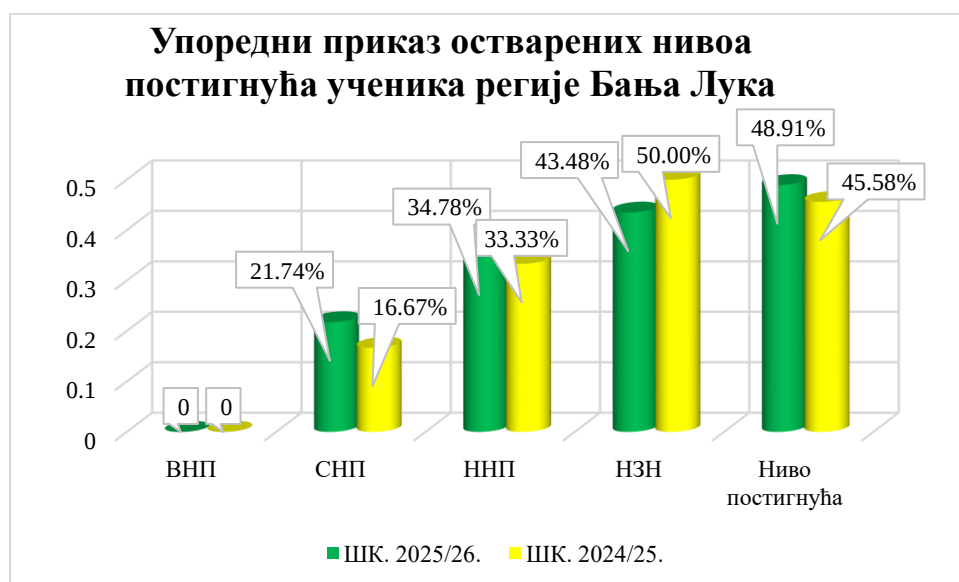
На основу свеобухватне анализе резултата може се закључити да ученици нису у довољној мјери овладали исходима учења провјераваним спољашњом провјером постигнућа, предвиђеним наставним програмом из српског језика за разредну наставу. Нарочито су изражене потешкоће у областима које захтијевају примјену правописних правила и граматичких правила, препознавање и разумијевање књижевних појмова, као и примјену наученог у различитим ситуацијама.

Добијени резултати указују на потребу да се у наставном процесу већа пажња посвети развоју функционалног знања и критичког мишљења ученика, кроз примјену задатака који подстичу анализу, закључивање и примјену стечених знања у различитим ситуацијама. Такође, потребно је редовно провјеравати оствареност исхода учења примјеном разноврсних облика и типова задатака.

УПОРЕДНА АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ШКОЛСКОЈ 2024/25. И 2025/26. ГОДИНИ

У овом дијелу анализе приказано је поређење остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика у школској 2025/26. и 2024/25. години, по регијама и на нивоу Републике Српске. Остварени резултати за регију Бања Лука представљени су *Графиконом 14*.

Графикон 14. Упоредни приказ остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години на нивоу регије Бања Лука

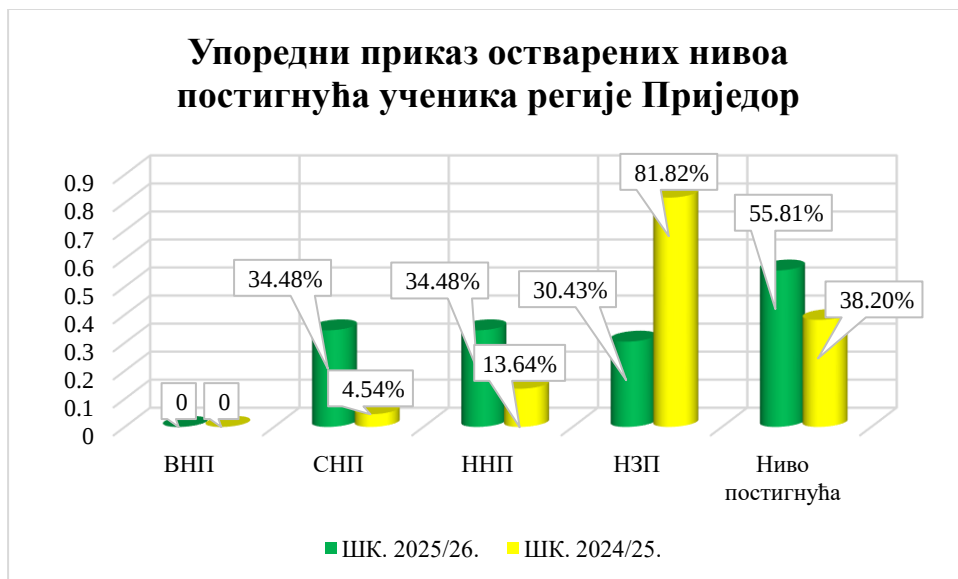

Упоредна анализа резултата показује да је у регији Бања Лука у школској 2025/26. години остварен напредак у односу на претходну школску 2024/25. годину. Повећан је проценат школа које су оствариле средњи ниво постигнућа са 16,67% на 21,74%, док је проценат школа са незадовољавајућим нивоом постигнућа смањен са 50,00% на 43,48%.

Проценат школа са ниским нивоом постигнућа незнатно је повећан са 33,33% на 34,78%, док висок ниво постигнућа није остварен ни у једној школи у обје школске године. Укупан ниво постигнућа повећан је са 45,58% у школској 2024/25. години на 48,91% у школској 2025/26. години, али је и даље у категорији ниског нивоа постигнућа.

Упоредни преглед остварених нивоа постигнућа ученика регије Приједор на спољашњој провјери из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години приказан је *Графиконом 15.*

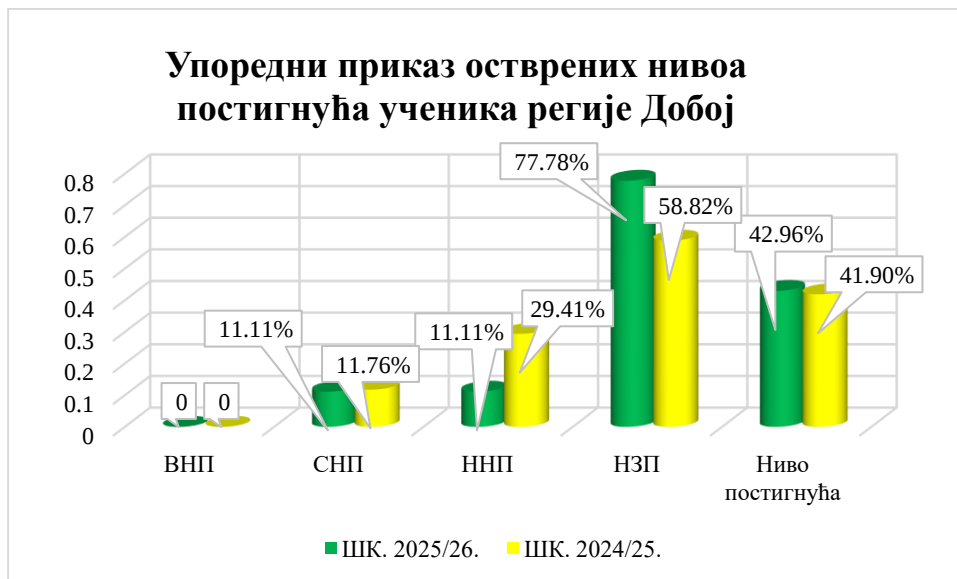
Графикон 15. Упоредни приказ остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години на нивоу регије Приједор

Упоредном анализом резултата може се закључити да у обје школске године (2024/25. и 2025/26.) ниједна школа није остварила висок ниво постигнућа. У школској 2025/26. години средњи ниво постигнућа остварило је 34,48% школа, што представља значајно повећање у односу на претходну школску 2024/25. годину, када је тај проценат износио 4,54%. Низак ниво постигнућа остварило је 34,48% школа, док је у школској 2024/25. години тај проценат износио 13,64%. Проценат школа са незадовољавајућим нивоом постигнућа смањен је са 81,82% у школској 2024/25. години на 30,43% у школској 2025/26. години. У поређењу са претходном школском годином, укупан ниво постигнућа ученика регије Приједор повећан је са 38,20% на 55,81%, при чему је остварен прелазак из незадовољавајућег у средњи ниво постигнућа.

Упоредни преглед остварених нивоа постигнућа ученика регије Добој на спољашњој провјери из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години приказан је *Графиконом 16.*

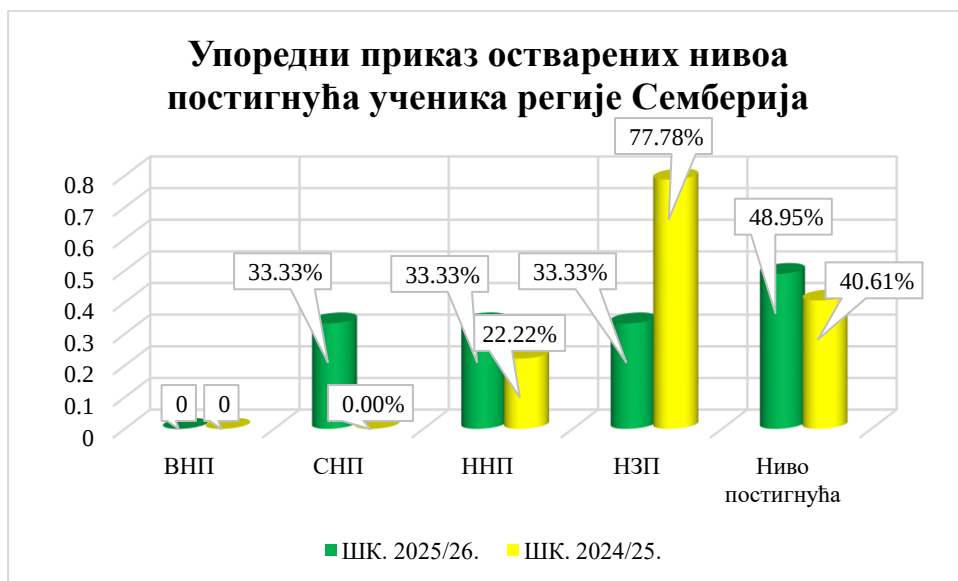
Графикон 16. Упоредни приказ остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години на нивоу регије Добој

Анализом упоредних показатеља остварених нивоа постигнућа школа регије Добој у школској 2024/25. и 2025/26. години уочава се да није било школа које су оствариле висок ниво постигнућа. У школској 2025/26. години средњи ниво постигнућа остварило је 11,11% школа, што представља незнатно смањење у односу 11,76% из школске 2024/25. године. Низак ниво постигнућа у школској 2025/26. години остварило је 11,11% школа, док је школске 2024/25. године исти ниво остварило 29,41% школа. Проценат школа са незадовољавајућим нивоом постигнућа повећан је са 58,82% у школској 2024/25. години на 77,78% у школској 2025/26. години. Укупан остварени ниво постигнућа ученика регије Добој повећан је са 41,90% у школској 2024/25. години на 42,96% у школској 2025/26. години, при чему је ниво постигнућа и у једној и у другој школској години остварен на незадовољавајућем нивоу.

Упоредни преглед остварених нивоа постигнућа ученика регије Семберија на спољашњој провјери из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години приказан је *Графиконом 17.*

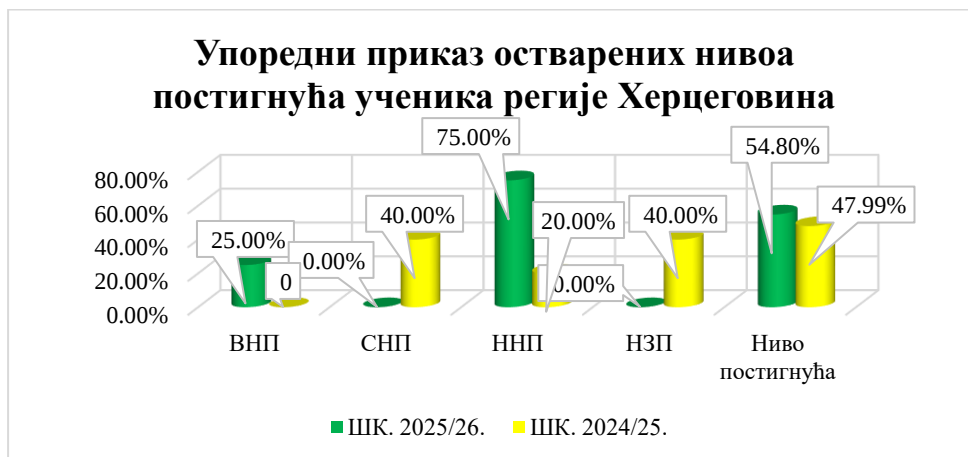
Графикон 17. Упоредни приказ остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години на нивоу регије Семберија

Анализа остварених нивоа постигнућа ученика регије Семберија показује да је у школској 2025/26. години дошло до побољшања резултата у односу на претходну школску 2024/25. годину. Висок ниво постигнућа није остврила ниједна школа, док је средњи ниво постигнућа остврила трећина школа (33,33%), за разлику од школске 2024/25. године. Истовремено, проценат школа са ниским нивоом постигнућа повећан је са 22,22% на 33,33%, док је број школа са незадовољавајућим нивоом постигнућа значајно смањен, са 77,78% на 33,33%. На основу остварених резултата може се закључити да је укупан ниво постигнућа ученика регије Семберија повећан са 40,61% у школској 2024/25. години на 48,95% у школској 2025/26. години, при чему је остварен прелазак из незадовољавајућег у низак ниво постигнућа.

Упоредни преглед остварених нивоа постигнућа ученика регије Херцеговина на спољашњој провјери из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години приказан је Графиконом 18.

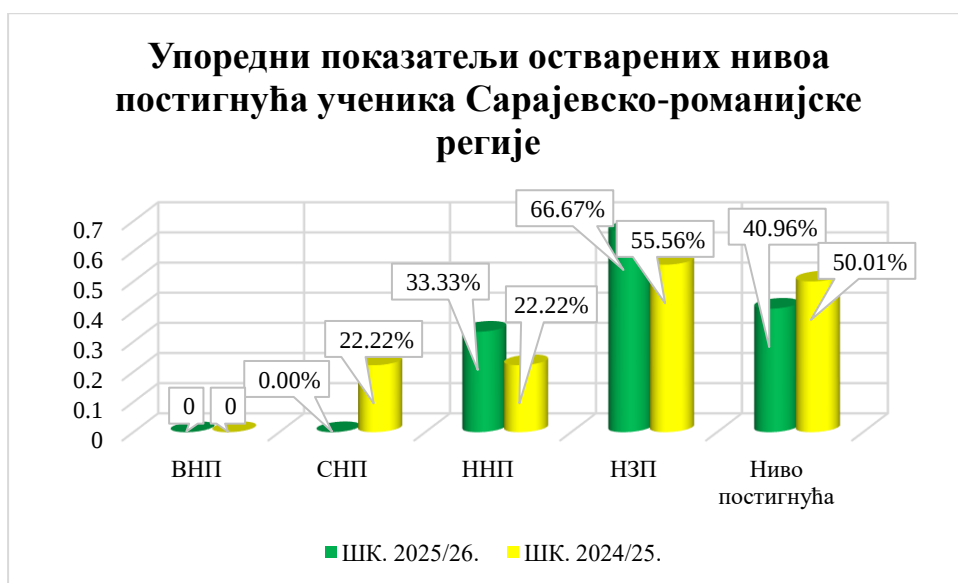
Графикон 18. Упоредни приказ остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години на нивоу регије Херцеговина

Упоредна анализа резултата остварених нивоа постигнућа ученика регије Херцеговина показује да је у школској 2025/26. години забиљежена значајна промјена у расподјели школа према оствареним нивоима постигнућа. Висок ниво постигнућа остварило је 25,00% школа, док у претходној школској години није било школа са високим нивоом постигнућа. Средњи ниво постигнућа није остварила ниједна школа, што представља смањење у односу на 40,00% из школске 2024/25. године. Највећи број школа, њих 75,00%, остварило је низак ниво постигнућа, док је у претходној школској години проценат школа на овом нивоу износио 20,00%. За разлику од школске 2024/25. године, када је 40,00% школа остварило незадовољавајући ниво постигнућа, у школској 2025/26. године није било школа са овим нивоом постигнућа. Наведене промјене довеле су до повећања укупног оствареног нивоа постигнућа ученика регије Херцеговина са 47,99%, у школској 2024/25. години на 54,80% у школској 2025/26. години, при чему је задржан низак ниво постигнућа.

Упоредни преглед остварених нивоа постигнућа ученика Сарајевско-романијске регије на спољашњој провјери из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години приказан је *Графиконом 19*.

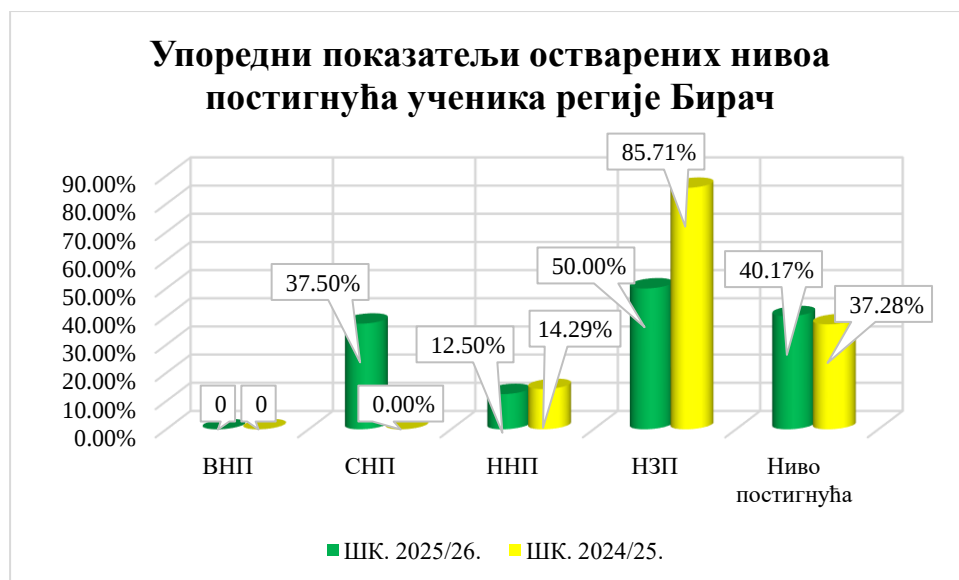
Графикон 19. Упоредни приказ остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години на нивоу Сарајевско-романијске регије

На основу упоредне анализе резултата спољашње провјере постигнућа ученика 5. разреда Сарајевско-романијске регије може се закључити да у школској 2024/25. и 2025/26. години није било школа које су оствариле висок ниво постигнућа. Средњи ниво постигнућа није остварила ниједна школа у школској 2025/26. години, док је у школској 2024/25. години овај ниво остварило 22,22% школа. Низак ниво постигнућа у школској 2025/26. години остварило је 33,33% школа, што представља повећање у односу на 22,22% из претходне школске године. Број школа са незадовољавајућим нивоом постигнућа, у односу на претходну школску годину, повећан је са 55,56% на 66,67%. На основу приказаних резултата може се закључити да је укупан остварени ниво постигнућа Сарајевско-романијске регије смањен са 50,01% у школској 2024/25. години на 40,96% у школској 2025/26. години, чиме је остварен нижи ниво постигнућа.

Упоредни преглед остварених нивоа постигнућа ученика регије Бирач на спољашњој провјери из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години приказан је *Графиконом 20*.

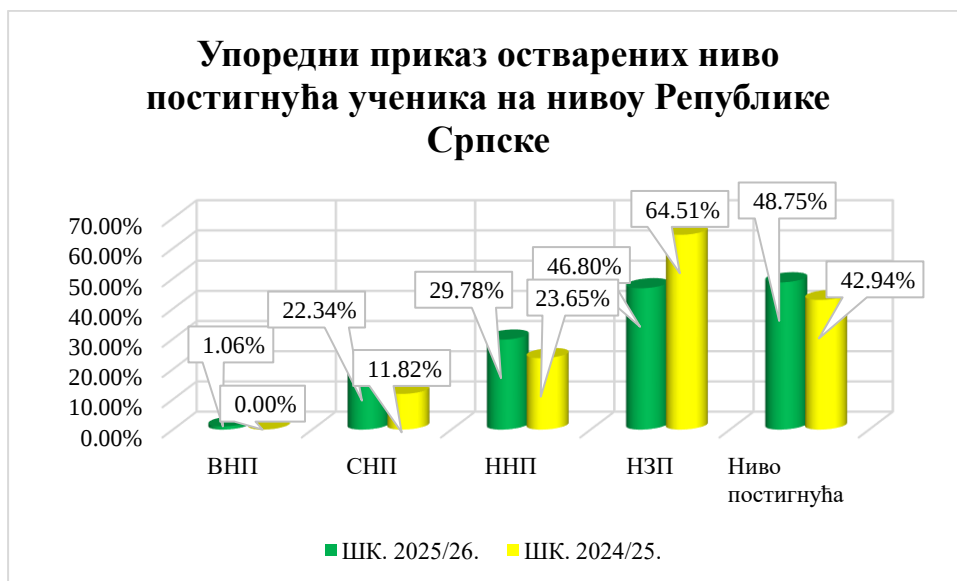
Графикон 20. Упоредни приказ остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години на нивоу регије Бирач

Упоредна анализа остварених нивоа постигнућа ученика регије Бирач показује да у школској 2024/25. и 2025/26. години није било школа које су оствариле висок ниво постигнућа. У школској 2025/26. години средњи ниво постигнућа остварило је 37,50% школа, док у школској 2024/25. години није било школа са овим нивоом постигнућа. Низак ниво постигнућа остварило је 12,50% школа, што представља благо смањење у односу на 14,29% из претходне школске године. Проценат школа са незадовољавајућим нивоом постигнућа смањен је са 85,71% на 50,00%. Остварени ниво постигнућа ученика регије Бирач у односу на претходну школску годину повећан је са 37,28% на 40,17%, али је и даље на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Упоредни преглед остварених нивоа постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика на нивоу Републике Српске у школској 2024/25. и 2025/26. години приказан је *Графиконом 21*.

Графикон 21. Упоредни приказ остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика у школској 2024/25. и 2025/26. години на нивоу Републике Српске

Упоредни преглед резултата на нивоу Републике Српске показује да је у школској 2025/26. години једна школа остварила висок ниво постигнућа за разлику од претходне школске 2024/25. године, када није било школа које су оствариле овај ниво постигнућа. Средњи ниво постигнућа остварило је 22,34%, што представља повећање у односу на 11,82% из школске 2024/25. године. Низак ниво постигнућа остварило је 29,78% школа, док је у претходној школској години тај проценат износио 23,65%. Број школа са незадовољавајућим нивоом постигнућа смањен је са 64,51% у школској 2024/25. на 46,80% у школској 2025/26. години.

На основу остварених резултата може се закључити да је укупан ниво постигнућа на нивоу Републике Српске повећан са 42,92% у школској 2024/25. години на 48,75% у школској 2025/26. години, те је ниво постигнућа на нивоу Републике Српске прешао са незадовољавајућег у низак ниво постигнућа.

ЗАКЉУЧЦИ

Спољашњом провјером постигнућа ученика из српског језика у Републици Српској, школске 2025/26. године, обухваћено је 3 805 ученика петог разреда из 94 основне школе. У односу на школску 2024/25. годину, узорком је обухваћена једна основна школа више, док је број ученика мањи за 788, односно за 16,8%.

На нивоу Републике Српске ученици су на спољашњој провјери из српског језика остварили укупан резултат од 48,75% тачно ријешених задатака, што одговара ниском нивоу постигнућа. У поређењу са школском 2024/25. годином, када је укупан резултат износио 42,94%, остварено је повећање од 5,91%. Остварено побољшање укупног резултата довело је до промјене републичког нивоа постигнућа, те је у школској 2025/26. години остварен низак ниво постигнућа, за разлику од претходне школске 2024/25. године када је био незадовољавајући.

Посматрано према оствареним нивоима постигнућа школа, у школској 2025/26. години уочавају се позитивне промјене у односу на претходну школску годину. Висок ниво постигнућа остварила је једна основна школа (1,06%), док у школској 2024/25. години ниједна школа није достигла овај ниво.

Средњи ниво постигнућа остварила је 21 основна школа, односно 22,34% школа, што представља повећање за 11 школа, односно за 10,52% у односу на школску 2024/25. годину. Истовремено, низак ниво постигнућа остварило је 28 школа (29,78%), што је за шест школа, односно за 6,13% више него у претходној школској години.

Највећи број школа и даље је остварио незадовољавајући ниво постигнућа. У школској 2025/26. години тај ниво оствариле су 44 основне школе, односно 46,80% школа. Иако ова категорија и даље обухвата готово половину школа обухваћених провјером постигнућа ученика 5. разуредa у Републици Српској, њихов број је смањен за 16 школа, односно за 17,71% у односу на школску 2024/25. годину.

Подаци приказани у анализи указују на изражене разлике у постигнућима ученика петог разреда из српског језика између појединих регија Републике Српске. Ученици регије Приједор једини су остварили средњи ниво постигнућа, док су ученици три регије (Бања Лука, Семберија и Херцеговина) остварили низак ниво постигнућа. Истовремено, ученици регије Добој, Бирач и Сарајевско-романијске регије остварили су незадовољавајући ниво постигнућа. Ни у једној регији Републике Српске ученици нису остварили висок ниво постигнућа.

Највиши остварени ниво постигнућа, средњи ниво постигнућа, на спољашњој провјери из српског језика остварили су ученици из 23 основне школе регије Приједор, са просјечним резултатом од 55,81%, што ову регију сврстава у једину регију са средњим нивоом постигнућа. С друге стране, најнижи просјечан резултат забиљежен је у регији Бирач, гдје су ученици осам основних школа остварили 41,17%, што одговара незадовољавајућем нивоу постигнућа. Разлика између најуспјешније и најмање успјешне регије износи 14,64%.

Сагледавајући резултате на нивоу школа, може се закључити да је највећи број школа обухваћених спољашњом провјером постигнућа из српског језика остварио незадовољавајући ниво постигнућа. Од укупно 94 основне школе, чак 44 школе налазе се у овој категорији, што представља готово половину свих школа обухваћених провјером. Ови резултати указују да значајан број ученика петог разреда није у довољној мјери овладао исходима учења који су дефинисани Наставним програмом за српски језик до краја петог разреда основне школе.

Детаљна анализа остварених постигнућа на нивоу Републике Српске показује да су ученици најбоље резултате остварили у задацима из тематских цјелина Књижевност и Правопис. У области Књижевност најуспјешније су ријешили задатак другог нивоа сложености којим су провјеравани исходи учења који се односе на препознавање и разликовање лирске и епске народне пјесме према њиховим основним обиљежјима. У области Правопис најбољи резултати остварени су у задатку првог нивоа сложености којим је провјеравано правилно преношење дијела ријечи у нови ред.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима другог нивоа сложености из области Граматика и Правопис. Ови задаци обухватили су исходе учења који се односе на уочавање објекта у реченици, препознавање и употребу глаголских облика за означавање садашњости, прошлости и будућности, уочавање грешака у писању

придјева изведених наставцима - ски, - шки, - чки, - ов, - ев и - ин, као и правилно писање скраћеница.

Низак ниво постигнућа забиљежен је у задацима којима су провјеравани исходи учења који се односе на разликовање гласа, слова, слога, ријечи и реченице, препознавање брзалица, загонетки и пословица, као и разликовање врста ријечи.

Незадовољавајући ниво постигнућа остварен је у задацима којима су провјеравани исходи учења који се односе на именовање писаца из Републике Српске, разликовање народне и ауторске књижевности, разликовање врста именица, правилну употребу интерпункцијских знакова, одређивање рода и броја именица, као и примјену правописних правила при писању великог слова у именима људи, животиња, те једночланих и вишечланих географских назива.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

- 1. Планирање, припремање и реализацију наставе српског језика заснивати на резултатима иницијалних провјера знања и анализи резултата спољашње провјере постигнућа,** како би се наставне активности усмјериле на исходе учења у којима су уочене највеће потешкоће.
- 2. У наставном процесу повећати заступљеност задатака** који подстичу примјену знања, анализу, критичко промишљање, закључивање и рјешавање проблема.
- 3. Посебну пажњу посветити унапређивању исхода учења** у којима су ученици остварили низак и незадовољавајући ниво постигнућа.
- 4. У настави примјењивати савремене моделе, методе и технике учења** (индивидуализовану, интерактивну, проблемску, истраживачку и наставу различитих нивоа сложености), како би се повећала активност ученика, њихова мотивација и способност функционалне примјене знања.
- 5. Наставу српског језика прилагодити индивидуалним могућностима и образовним потребама ученика,** уз благовремено пружање додатне подршке ученицима који показују потешкоће у остваривању исхода учења.
- 6. На нивоу стручних актива уједначити критеријуме вредновања и оцјењивања,** те примјењивати различите облике формативног праћења, користећи задатке објективног типа различитих нивоа сложености ради поузданије процјене остварености исхода учења.
- 7. Континуирано развијати код ученика способности анализе, синтезе, уопштавања, логичког и критичког мишљења, закључивања и примјене знања,** јер су управо ове компетенције показале највеће потешкоће на спољашњој провјери постигнућа.
- 8. Наставу српског језика организовати тако да, поред остваривања образовних исхода, доприноси развоју језичке културе, комуникацијских вјештина, одговорности, систематичности, сарадње и других вриједности** које подржавају успјешно учење и лични развој ученика.

- 9. Посебну пажњу посветити усклађивању критеријума оцјењивања са дефинисаним исходима учења и оствреним постигнућима ученика, како би школске оцјене што вјеродостојније одражавале оствареност исхода учења, односно стечених знања и вјештина ученика.**

Српски језик, као темељ развоја писмености и кључна основа успјешног учења у свим наставним предметима, заслужује континуирану пажњу свих учесника васпитно-образовног процеса, с циљем унапређења квалитета наставе и постигнућа ученика.

ПРИЛОЗИ

Задаци као и рјешења истих, који су примјењивани током спољашње провјере постигнућа ученика 5. разреда, из наставног предмета Српски језик доступни су на сајту Републичког педагошког завода Републике Српске.

- [Задаци за провјеру постигнућа ученика 5. разреда из српског језика – први комплет,](#)
- [Рјешења задатака за провјеру постигнућа ученика 5. разреда из српског језика – први комплет,](#)
- [Задаци за провјеру постигнућа ученика 5. разреда из српског језика – други комплет](#) и
- [Рјешења задатака за провјеру постигнућа ученика 5. разреда из српског језика – други комплет.](#)